

TÜRKİYE VİZYONU

SEÇİM BEYANNAMESİ

#DEĞİŞTİR TÜRKİYE

SEÇİM BEYANNAMESİ

24 Haziran 2018

Genel Seçimleri

Türkiye Vizyonu

Değişim

Onarım, Yatırım, Atılım

**SAADET PARTİSİ
YAYINLARI**

SEÇİM BEYANNAMESİ

Yayın Sorumlusu

Atik AĞDAĞ
Fatih AYDIN

Editör

Ebubekir BAYIR
Yusuf YALANIZ

Sayfa Tasarımı

ESAM Designer

Kapak Tasarımı

Dukka Medya

ISBN

978-605-68056-6-0

Saadet Partisi

Ziyabey Caddesi 1421. Sokak No:15

Balgat/Çankaya - Ankara/Türkiye

www.saadet.org.tr

Haziran 2018

İÇİNDEKİLER

A. Durum Tespiti: “Yeni Bir İktidara İhtiyaç Var”	7
B. Umut Var, Saadet Var	12
C. Saadet Partisi Çözer	16
1. Siyaset Anlayışımız	16
a. Kutuplaştırmayız, Kucaklarız.....	16
b. Ayrıştırmayız, Birleştiririz; Ötekileştirmeyiz, Uzlaştırırız	19
c. Kuvveti Değil, Hakkı Üstün Tutarız	19
d. Menfaati Değil, Hizmeti Esas Alırız	20
2. Yönetim Anlayışımız	21
a. Adalet	21
b. Liyakat	21
c. İstişare	23
d. Ahlak.....	24
e. Şeffaflık ve Denetim.....	25
f. Verimlilik.....	27
g. Plan ve Program.....	28
3. Türkiye Vizyonumuz	29
Birinci Bölüm	29
a. Barış ve Huzur Ortamını Sağlayacak ve Ülkeyi Normalleştireceğiz.	29
b. Hukukun Üstünlüğünü Temin Edeceğiz.....	31
c. Kuvvetler Ayrılığı Prensibini Kamil Manada Uygulayacağız.	33

d. Etkiden ve Önyargıdan Arındırılmış Bir Adalet Sistemini Tesis Edeceğiz.	34
e. Temel Haklar ve Özgürlükleri Teminat Altına Alacağız.	37
i. Düşünce ve İfade Özgürlüğü	37
ii. Basın Özgürlüğü.....	38
iii. Sivil Toplumun Güçlendirilmesi	39
f. Siyaseti Demokratikleştireceğiz, Demokrasiyi Toplumsallaştıracamız.	41
g. Kürt Meselesi'ni Hak ve Adalet Ekseninde Çözeceğiz.	43
i. Temel İnsan Hakları ve Adalet	47
ii. Ekonomi ve Kalkınma	49
iii. İç Barış ve Güvenlik.....	50
İkinci Bölüm	54
a. Üreten, Kalkınarak Büyüyen ve Hakça Paylaşımı Esas Alan Ekonomik Sistem Kuracağız.	54
b. Tarım ve Hayvancılığı Kalkındıracağız.	65
c. Sanayide Devlet Katkısını ve Özel Sektör Teşvikini Gerçekçi ve Adil Yapacağız.	73
d. Kalkınma Planları Tepeden İnmeyecek, Katılımcı Yollarla Aşağıdan Yukarıya Belirleyeceğiz. 74	
e. AR-GE ve İnovasyona Öncelik Vereceğiz.	75
f. Yüksek Teknolojiye Yatırım Yapacağız.	78
g. Enerjide Dışa Bağımlılığı Bitireceğiz.	79
h. Madencilik Atılımını Gerçekleştireceğiz.	80
i. Savunma Sanayinde Yerli Üretimi Hâkim Kılacağız. .81	

j. Dış Ticaret ve Gümrük Uygulamalarını İyileştireceğiz.	82
k. Esnaf ve Sanatkârlar ile KOBİ'lere Koordinasyon ve Planlama Merkezleri ile Çözüm Ortağı Olacağız.	83
l. Ülkemizi Borç ve Faiz Yükünden Kurtaracağız.	86
m. İşsizliği Önleyecek ve İstihdamı Artıracağız.	87
n. Yoksulluğu Önleyeceğiz.....	93
o. Vergide Adaleti Sağlayacağız.....	94
p. İç Göçü Tersine Çevireceğiz.	97
Üçüncü Bölüm	100
a. Gençler.....	100
b. Kadın.....	107
c. Memurlar	111
d. Emekliler	115
e. Yaşlılar.....	117
Dördüncü Bölüm	125
a. Erdemli Toplum, Güçlü Aile.....	125
b. Yolsuzlukla Mücadele Edeceğiz.	129
c. Vasıflı İnsan Yetiştiren Eğitim Modelini Oluşturacağız.	131
d. Üniversiteleri Özgürce Bilgi Üreten Mekânlara Dönüştüreceğiz.	134
e. Tedavi Edici Değil, Koruyucu Sağlık Hizmetlerini Esas Alan Sağlık Sistemi Kuracağız.	137
f. Şehirlerimizi İnsan Merkezli Olarak İnşa Edeceğiz.	144
g. Yerel Yönetimleri Vatandaşlarımızın Katılımı ile Güçlendireceğiz.	147

h. Yenilenebilir Çevre, Yaşanabilir Dünya.....	155
i. Spor.....	160
j. Çalışma Hayatı.....	163
k. Sosyal Güvenlik.....	168
l. Ulaştırma	172
m. Yurtdışında Yaşayan Vatandaşlarımızın Saygın Yaşamalarını Temin Edeceğiz.	174
4. Yeni Bir Dünya Vizyonumuz	184
a. Şahsiyetli Bir Dış Politika İzleyeceğiz.	186
b. Filistin Davamızdan Taviz Vermeyeceğiz.....	189
c. Bölgemizde Barışı ve Sükûneti Sağlayacağız.	191
d. D-8'i Etkin Hale Getirecek ve İslam Birliği'ni Kuracağız.	193
e. Hak ve Adalet Merkezli Yeni Bir Dünyayı Tesis Edeceğiz.....	196
D. Sonuç	199

A. Durum Tespiti:

“Yeni Bir İktidara İhtiyaç Var”

Türkiye 24 Haziran 2018 günü Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimi için sandık başına gidecek ve 5 yıl boyunca kendisini yönetecek kadroları seçecektir. Bu seçimlerin sonucu ülkemiz için ya bir normalleşme sürecinin başlangıcına ya da baskıcı anlayışın daha da güçlenmesine neden olacaktır. Bu tarihi yol ayrımında milletimizin her zamanki sağduyu ve irfaniyle gidişatı tersine çevireceğine olan inancımız tamdır.

Ülkemizi 16 yıldır yönetmekte olan iktidar seçimlerin normal tarihinde yapılacağını kesin bir dille ifade ettikten çok kısa bir süre sonra erken seçim kararı almıştır. Hatta belirlenen tarih dikkate alındığında seçimlerin erken değil, bir baskın seçim olduğu aşikârdır. Bu noktada yaklaşan ekonomik krizin ve giderek kaybolan toplumsal desteğin baskın seçim kararında etkili olduğu görülmekte-

dir. Seçimlerin belirlenen tarihten daha önce yapılması Hükümet'in ve Cumhurbaşkanı'nın ülkeyi yönetemediğinin bizzat tescili mahiyetindedir.

16 yıllık AK Parti iktidarının ortaya çıkardığı Türkiye manzarası hiç de iç açıcı değildir. Mevcut tabloda;

- Ülke kutuplaşmış ve kamplara ayrılmıştır.
- Baskı ve tahakküm artmıştır.
- Düşünce, ifade ve basın özgürlüğü rafa kaldırılmıştır.
- Olağanüstü hâl, olağan hale getirilmiştir.
- Tek adam rejimi kurulmuştur.
- Farklı ve muhalif sesler susturulmuştur.
- Devletin omurgasını oluşturan kurumlar yıpratılmıştır.
- Ekonomi dar boğaza sokulmuştur.
- Cari açık büyümüştür.
- Tarım ve hayvancılık bitirilmiştir.
- Dış politika iflas etmiştir.

- Adalet sistemi çökmüştür.
- Mağdurlar ordusu oluşturulmuştur.
- Yolsuzluk tarihi zirvesini görmüştür.
- Rüşvet, iltimas, adam kayırma, torpil, partizanlık sıradan bir hâl almıştır.
- Eğitim yazboz tahtasına dönmüştür.
- Ahlaki ve manevi yozlaşma belirgin hale gelmiştir.
- Aile yapısı bozulmuştur.
- Suç ve şiddet artmıştır.
- Fabrikalar satılmıştır.
- Aziz milletimizin geleceği tüketime yönelik yatırımlar nedeniyle ipotek altına alınmıştır.

Hâlihazırda ülkeyi yönetmekte olanlar bile Türkiye'nin bir beka mücadelesi verdiğini söylemekte, adeta ülkeyi getirdikleri noktanın vahametini itiraf etmektedirler.

Üstelik ülkemizin belli bir bölgesinde uygulanan OHÂL'i kaldırmakla övünenler ülkemizin tamamını 20 Temmuz 2016 tarihinden beri OHÂL ile yönetmektedir. İlk ilan edildiğinde 3 ay geçerli olacağı söylenen OHÂL 7 kez uzatılmıştır. Öyle ki bugün seçimlere dahi OHÂL şartlarında gidilmektedir. Anlaşılan OHÂL Türkiye için değil, AK Parti için uygulanmaktadır.

Çünkü OHÂL ile birlikte;

- Kanun gitmiş, kararname gelmiştir.
- Seçilmişler gitmiş, atanmışlar gelmiştir.
- Bakanlar gitmiş, danışmanlar gelmiştir.
- Ortak akıl gitmiş, tek akıl gelmiştir.
- İstişare gitmiş, talimat gelmiştir.
- Meclis gitmiş, saray gelmiştir.
- Adalet gitmiş, mağduriyet gelmiştir.

Yanlış politikalar nedeniyle Türkiye yaşanabilir bir ülke olmaktan çıkarken sınırlarımızın hemen ötesindeki yangına körükle gidilmiş ve tedavisi güç yaralar açılmıştır.

AK Parti iktidarının hataları sadece ülkemizi değil, bölgemizi de büyük bir felaketin eşiğine getirmiştir. Bölgedeki emperyalist emellerine rağmen stratejik ortak olarak tanımlanan ABD, terör örgütlerine silah dâhil olmak üzere her türlü desteği vermiştir. Bir gün önce müttefik olarak tanımlananlar, bir gün sonra düşman olmuş; bir zamanlar “one minute” denilenlerle şehitlerin kanları üzerinden anlaşmalar imzalanmıştır. Kimi zaman diplomatik teamüller hiçe sayılarak AB’ye rest çekilmiş, kimi zaman da AB’ye üyelik hedef olarak tanımlanmıştır. Dış politikadaki bu tutarsızlıklar ülkemizi ne yazık ki etkisiz ve dışlanan bir ülke pozisyonuna itmiştir.

B. Umut Var, Saadet Var

Bizler ÷lkemizin içinde bulunduğu karamsar tabloya rağmen ümitsiz değiliz. 24 Haziran Seçimleri sonrası Saadet iktidarı ile birlikte Türkiye hızla normalleşme sürecine girecektir. Üç yıl içinde ekonomisi güçlü, vatandaşları huzurlu, refah, barış ve kardeşlik yurdu bir Türkiye inşa edilecektir.

Saadet iktidarında onarım, yatırım ve atılım dönemi olarak üç aşamada ÷lkemiz hak ettiği bir yaşam standardına ulaşacaktır.

Öncelikle toplumsal barış ve huzur sağlanacak, yargı bağımsızlığı tesis edilecektir.

Hukukun üstünlüğü prensibi doğrultusunda kuvvetler ayrılığı egemen kılınacaktır.

Farklı kimlik ve hayat tarzları ile tüm vatandaşlarımızın özgürce ve kardeşçe yaşayacağı bir Türkiye inşa edilecektir.

Tüketime ve israfa ayrılan kamu kaynakları üretime ve istihdama yönlendirilerek hızlı ve yaygın bir kalkınma hamlesi başlatılacaktır.

Maddi ve manevi kalkınmaya birlikte önem verilecektir.

Gençlerimizin geleceğe ümitle bakabilmesi için kapsamlı bir eğitim reformu gerçekleştirilecektir. Eğitimden istihdama, kamu ihalelerinden atamalara kadar her alanda kayırmacılık, ayrımcılık ortadan kaldırılacak, liyakati esas alan adil bir sistem kurulacaktır.

Haysiyetli ve tutarlı bir dış politika izlenerek ülkemize uluslararası arenada hak ettiği itibar kazandırılacaktır. Bölgemizde yer alan ülkeler başta olmak üzere tüm coğrafyalarda ezilenlerle köklü ilişkiler kurularak lider ülke Türkiye vizyonu hayata geçirilecektir.

Emperyalist güçlere alan açan bir Türkiye değil, mazlum coğrafyaların umudu olan güçlü bir Türkiye oluşturulacaktır.

Saadet iktidarında;

5 “Y”ye asla izin verilmeyecektir:

- Yolsuzluk
- Yasak
- Yalakalık
- Yağma
- Yandaşlık

5 “A”dan asla vazgeçilmeyecektir.

- Akıl
- Adalet
- Ahlak
- Adanmışlık
- Asalet

Saadet Partisi olarak milletimize inanıyor ve güveniyoruz. 25 Haziran sabahı aşk ve şevk ile işe koyulacak ve “Yeniden Büyük Türkiye” ve “Yeni Bir Dünya”yı hep birlikte inşa etmeye başlayacağız.

Biz siyaseti hakkı hâkim kılmak, adil bir düzeni kurmak için yapıyoruz. Ezen ve ezilenin olmadığı, külfetin birlikte omuzlandığı ve nimetin âdil olarak paylaşıldığı bir Türkiye ideali taşıyoruz.

Gençlerimizin göz bebeğinde geleceğe dair umut ve ışık pırıltıları görmek istiyoruz. Tüm vatandaşlarımızın birbirini gönülden kucakladığı esenlik yurdu bir ülke hayal ediyoruz.

C. Saadet Partisi Çözer

1. Siyaset Anlayışımız

a. Kutuplaştırmayız, Kucaklarız

Aynı mekânı, aynı toplumsal hafızayı taşıyan insanların farklılıktan doğan zenginliklerinin tahrip edilmesi, toplumsal düzen ve ahengin bozulması kutuplaşma ve çatışma ortamına yol açar.

Kutuplaşma sonucunda aynı tarihi ve coğrafyayı paylaşan insanların kalpleri kırılır, sosyal barış ve dayanışma ruhu yara alır ve insanlar acıları ve dertleri ile baş başa kalır.

Kutuplaşma, bir yandan ötekileştirmeyi ürettirirken ülkemiz üzerinde menfi emelleri olanlar için de büyük bir fırsat haline gelmektedir. İçeride küçük hesaplar adına kutuplaşma körüklenirken millet olarak egemen güçlerin büyük stratejik hedeflerinin nesnesi haline getirilmekteyiz.

Kısa vadeli politik çıkarlar uğruna her türlü ortak değerın istismar edilmesi ÷lkemizi büyük bir kutuplaşma ve kamplaşmanın eşiğine getirmiştir. Gündelik siyasete ilişkin en basit mevzular dahi zıtlaşmaya ve bölünmeye neden olabilmektedir.

Buldukları konum itibariyle vatandaşlarımızın birlik ve beraberliğini sağlamak ve muhafaza etmek zorunda olan iktidar sahipleri de kendi politik çıkarları uğruna toplumsal ayrışmayı tetiklemektedir. İç politikada gerginlik, zıtlasma ve kamplaşma iç huzuru bozmakta ve ÷lkemizi geri dönölmesi mümkün olmayan bir felakete doğru sürüklemektedir.

Kutuplaştırıcı siyasi dil, siyasi tercihleri üzerinden insanlarımızı komşuları, akrabaları, arkadaşları ile dahi konuşamaz hale getirmiştir. Aynı aile içerisinde bile siyasi meseleler sükûnetle mütalaa edilemez olmuştur. Vatandaşlarımız kutuplaşma ve gerginlikten yorulmuştur. Toplumun tüm kesimleri normalleşme ve huzur aramaktadır. Fa-

kat iktidarın denetimi altına aldığı televizyon kanalları, gazete sayfaları ve sosyal medya hesapları üzerinden mevcut kutuplaşma ve kamplaşma derinleştirilmektedir. Uzlaşma talebi ve arayışında olan siyasetçiler de ağır ithamlara göğüs germek durumunda kalmakta ve yoğun bir linç kampanyasının nesnesi haline getirilmektedir.

Saadet Partisi olarak toplumu kamplara ayıran bir siyaset anlayışını ve her türlü rövanşist yaklaşımı tamamen reddediyoruz. Ülkemizin en önemli ihtiyacının kucaklaşma, helalleşme ve normalleşme olduğunu düşünüyoruz.

Tüm vatandaşlarımızın özgür ve kardeşçe yaşadığı bir Türkiye **hedefliyoruz**. Tüm vatandaşlarımızı kucaklaştırarak her türlü kutuplaşmaya son vermeyi **taahhüt ediyoruz**.

**b. Ayrıştırmayız, Birleştiririz;
Ötekileştirmeyiz, Uzlaştırırız**

Saadet Partisi olarak 80 milyon memleket evladının her birini değerli görüyoruz. Farklılıklarımızı bir çatışma ve ayrışma sebebi olarak değil, toplumsal dokumuzu renklendiren bir zenginlik olarak kabul ediyoruz.

Hiçbir vatandaşımızın etnik ve mezhepsel kimliği, dünya görüşü, siyasi tercihi, hayat tarzı nedeniyle baskı ve tahakküme maruz kalmayacağı, toplumun her kesiminin kendi kimliği ile var olacağı bir Türkiye **hedefliyoruz**. Toplumun tüm kesimlerinin bir arada huzur ve barış içerisinde özgürce yaşayabileceği bir toplumsal zemin inşa etmeyi **taahhüt ediyoruz**.

c. Kuvveti Değil, Hakkı Üstün Tutarız

Hakkı üstün tutmak adalet ve saadet, kuvveti üstün tutmak ise zulüm ve felaket getirir. Saadet

Partisinin siyaset anlayışında güçlü olan haklı değil, haklı olan güçlüdür. Adalet sadece imtiyaz sahibi seçkin bir zümrenin değil tüm vatandaşlarımızın en temel hakkıdır.

Hak ve adalet ekseninde hukukun üstün olduğu bir Türkiye **hedefliyoruz**. Adalet sistemine kaybolan güveni yeniden tesis etmeyi, yargı bağımsızlığını tam anlamıyla gerçekleştirmeyi **taahhüt ediyoruz**.

d. Menfaati Değil, Hizmeti Esas Alırız

“Halka hizmet Hakk’a hizmettir.” anlayışını benimseyen Saadet Partisinde siyasetin amacı kendine ve çevresine menfaat temin etmek değil, halka hizmet etmektir. Yaptığı hizmetleri kendi çevresine rant sağlama aracına dönüştüren ve bunu meşrulaştıran anlayışı reddediyoruz. Hak yemeden ve yedirmeden de hizmet edilebileceğine inanıyoruz.

Hizmette eşitliği, adaleti ve kaliteyi esas alan bir Türkiye **hedefliyoruz**. Kimsenin efendisi değil, milletimizin hizmetkârı olmayı **taahhüt ediyoruz**.

2. Yönetim Anlayışımız

a. Adalet

Yönetim anlayışımızın temeli adalete dayanır. “Devlet küfürle ayakta durur ama zulümle ayakta durmaz.” Devletin bekası da, milletin refahı da ancak adalet ile mümkündür.

Saadet iktidarında adalet kâmil manada tesis edilecek, hukukun üstünlüğü hâkim kılınacaktır. Adalet sistemi her türlü politik etkiden arındırılacaktır.

b. Liyakat

Devletin varlık nedeni vatandaşına hizmet etmektir. İktidar emanetini elinde bulunduranların görevi kaynakları en verimli şekilde kullanarak kamu hizmetlerini daha nitelikli hale getirmek ve her bir ferde ulaşmasını sağlamaktır.

Kaynakları har vurup harman savurmak ve yandaşına peşkeş çekmek milletin emanetine ihanettir. İşin ehline verilmemesi hizmetlerin niteliksiz hale gelmesine neden olurken partizanlık ise kamunun hakkının gasp edilmesi sonucunu doğurur.

Saadet iktidarında; düşüncesi, inancı, partisi, kimliği, hayat tarzı ve dünya görüşü ne olursa olsun iş en iyi yapabilene teslim edilecektir. Atama ve terfilerde bir partiye sadakat değil ehliyet ve liyakat esas alınacaktır. Kamu yönetiminde akraba, hemşeri ve partililik gibi kriterler öncelenmeyecektir.

Bize emanet edilen kamu mallarına ve imkânlarına, yetim malına sahip çıkar gibi sahip çıkılacak, bunlar ne yenecek ne de yedirilecektir. Milletimizin kutsal emanetlerine ihanet edilmeyecektir.

Tüm vatandaşlarımıza eşit mesafede durulacaktır. Mahalleleri, belediyeleri, üniversiteleri, böl-

geleri siyasi düşüncelerinden ötürü hizmet götürülürken kategorize edilmeyecektir. Hiç kimse siyasi görüşünden dolayı hizmetten mahrum bırakılmayacak ve ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmeyecektir.

c. İstişare

Karar alma süreçlerinde istişare esastır. Çünkü akıl akıldan üstündür. Karar aşamalarında ne kadar çok farklı kanaat ve bakış açılarına başvurulursa isabet etme oranı o kadar artar. Farklı görüşlerin dile getirilemediği, eleştirilerin ifade edilemediği, tek adamın ufkuna hapsedilmiş bir karar alma mekanizmasının ise hata yapma ihtimali her zaman çok yüksektir.

Devlet yönetiminde farklı seslerin varlığı düşmanlık veya ihanet değil, fikri zenginliktir. İsbetli kararların alınabilmesi için güçlü fikirlerin katılımına ihtiyaç vardır.

Saadet iktidarında bütün meseleler istişare ile çözülecektir. Toplumun farklı ve bizim gibi düşünmeyen kesimleri de dinlenecek ve hassasiyetlerine önem gösterilecektir. Memleketin genelini ilgilendiren konularla ilgili kararlar toplumsal muhtabakatla alınacaktır.

Bürokratların, aydınların, ilim adamlarının, danışmanların ve sivil toplum temsilcilerinin görevi siyasi otoritenin her söylemini tasdik etmek ve topluma dayatmak değil yöneticilerin doğru ve isabetli karar almalarını temin etmek olacaktır.

d. Ahlak

Dürüstlük ve doğruluk temel prensibimizdir. Her adımımızı sorumluluk bilinci ile atarız. Hukuk ve ahlakın bize çizdiği sınırların dışına çıkmayız.

Saadet iktidarında devlette torpil, nepotizm, iltimas, adam kayırmacılık engellenecek, yandaş olanı öncelikleme anlayışına son verilecektir. Vatandaşlarımız işe yerleşebilmek ya da herhangi bir

işini halledebilmek için kimsenin karşısında boyun bükme zorunda bırakılmayacak, siyasi parti kapılarında referans arama derdine düşürülmeyecektir.

Yolsuzluk ve rüşvetin kökü kazınacaktır. Milletin malından çalanlara, milletin verdiği makamı kullanarak menfaat elde edenlere en ağır yaptırımlar uygulanacak, etkin denetim mekanizmaları hayata geçirilecektir.

“İtibardan tasarruf olmaz.” mantığıyla kamu kaynaklarının har vurup harman savrulması engellenecektir. Bütçe gösteriş amaçlı tüketime yönelik alanlara değil, üretimi ve istihdamı artıracak yatırımlara yönlendirilecektir.

e. Şeffaflık ve Denetim

Şeffaflık, demokratik sistemlerde kamu yönetiminin temel vasıflarından bir tanesidir. Kamu güvenliği açısından gizlilik içerenler hariç tüm icraatların süreç, sonuç ve maliyetleri itibarıyla kamu-

yunun gözü önünde ve vatandaşlar tarafından bilinir olması gerekir. Çünkü yöneten durumunda olanlar yetkinin sahibi değil, emanetçisidir. Şeffaflık ve denetim yolsuzluğu önlemenin en etkili yoludur. Temel esas, tüm icraatları toplumun bilgisine sunmak ve süreci etkin mekanizmalarla denetlemektir.

Saadet iktidarında şeffaflık ve hesap verebilirlik kamu yönetiminin vazgeçilmezi haline getirilecektir. Hiçbir işimiz kapalı kapılar ardında, kamuoyundan gizli yapılmayacaktır. Vatandaşın bilgilerine ulaşmadığı hiçbir ihale, sözleşme vesaire bırakılmayacaktır.

Güçlü iç ve dış denetim mekanizmaları kurulacaktır. Denetim raporları milletin ve meclisin bilgisinden kaçırılmayacaktır. Milletin emanetine ihanet edenler bizden-bizden olmayan şekilde ayrılmayacaktır. Her türlü suiistimal iddiasının üzerine kararlılıkla gidilecektir.

f. Verimlilik

Vatandaşlarımızın vergileriyle elde edilen kamu kaynağını kullanırken en az maliyetle en fazla toplumsal faydayı sağlamak gerekir. Bu noktada, toplumun ihtiyaçlarının ve önceliklerinin doğru bir şekilde belirlenmesi önem arz eder. Aksi takdirde yapılan yatırımlar toplumun temel gereksinimlerini ve beklentilerini karşılamaktan uzak kalır.

Saadet iktidarında kamunun maddi ve insan kaynakları etkin ve verimli kullanılacaktır. Devletin imkânları üretime ve istihdama yönlendirilecektir. Tüm paydaşların katılımı ile toplumsal ihtiyaç ve beklentilerin önceliği belirlenecektir. Toplumsal talepler önem sırası ölçüsünde ivedilikle karşılanacaktır.

g. Plan ve Program

Kamu yönetiminde planlı ve programlı hareket etmek atıl yatırımların önüne geçme ve kaynak israfını önlemenin yanı sıra iş ve yatırımların asgari sürede ve maliyetle gerçekleştirilmesine olanak sağlar. Bu nedenle yürütme yetkisini elinde bulunduranların çalışmalarını planlanmış bir şekilde yapmaları elzemdir. Herhangi bir yatırım başlamadan önce ciddi bir ön hazırlık sürecinin bulunması ve fizibilite raporlarının hazırlanması önemlidir. Anlık ve ansızın alınan siyasi ve popülist kararlarla hayata geçirilen politikalar devlette süreklilik esasını da zedeler.

Saadet iktidarında planlı ve programlı çalışılacaktır. Alanında uzman kişilerin ve konunun muhatabı olan kurum ve kuruluşların katılımıyla stratejik planlamalar yapılacaktır. Her yatırım öncesinde kapsamlı fizibilite raporları hazırlanacaktır. Milletimizin milyarlarca lirasının ölü yatırımlara aktarılması engellenecektir.

3. Türkiye Vizyonumuz

Birinci Bölüm

a. Barış ve Huzur Ortamını Sağlayacak ve Ülkeyi Normalleştireceğiz.

Ülkemizin normalleşmesi için ilk iş olarak OHÂL kaldırılacaktır. OHÂL yüzünden suçsuz yere mağdur olan kişilerin mağduriyetleri giderilecek ve mağduriyetten kaynaklanan hakları teslim edilecektir.

Tüm vatandaşlarımız bizim yönetimimizde birinci sınıf vatandaş olacaktır. Hiç kimse siyasi görüşünden, ideolojisinden, dilinden, inancından, mezhebinden, cinsiyetinden, etnik kökeninden, ırkından dolayı ayrımcılığa ve adaletsizliğe uğramayacaktır.

Toplumda hâkim olan tahammülsüzlük, nefret ve şiddet sebep ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kal-

dırılacaktır. Yoksullara, engellilere, kadınlara, çocuklara ve yaşlılara yönelik her türlü şiddet ve dışlamaya, toplumsal hayatta ve kamu yönetiminde görülen fişleme, kayırmacılık ve ayrımcılık gibi insan haklarına ve hukuka aykırı tutum ve davranışlarla kararlı bir şekilde mücadele edilecektir. Toplumda yaygınlaşan fiili, psikolojik, cinsel her türlü taciz ve saldırı sebep ve sonuçlarıyla birlikte değerlendirilip köklü biçimde çözülecektir.

Bu çerçevede hukukun ve hukukun üstünlüğü ilkesinin hangi saiklerle olursa olsun içinin boşaltılmasına, zayıflatılmasına izin verilmeyecektir. Hukuku yeniden ihya edecek, masumiyet karinesi en temel ilke olarak tüm vatandaşlarımız için geçerli kılınacaktır.

Toplumda barış, kardeşlik ve huzurun hâkim olması için tüm toplum kesimleri yediden yetmiş can kulağıyla dinlenecektir.

Edirne'deki kardeşinin acısını Hakkâri'deki kardeşi duyan, Trabzon'dan yükselen bir sese Antalya'dan ses veren bir Türkiye birlikte inşa edilecektir.

İnsanımıza güvenliğin esasının karşılıklı güven duygusu olduğu yeniden hissettirilecektir. Kendini güvende hisseden bir toplum, tüm yurttaşlarımızla birlikte inşa edilecektir.

Bütün toplum kesimleri ile birlikte sorunlarımız görüşülecek ve çözümlerimiz şeffaf bir şekilde konuşularak karara bağlanacaktır.

b. Hukukun Üstünlüğünü

Temin Edeceğiz.

İdare ve iradede temel ölçüt ve belirleyici unsur, hukuk olacaktır. Tüm iş ve icraatlarımız hukuki norm ve ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Tüm devlet organları üzerinde hukuk, mutlak bir egemenliğe kavuşturulacaktır.

Saadet iktidarında hiçbir şart ve konjonktür hukuk kurallarının ve evrensel hukuk ilkelerinin çiğnenmesini meşrulaştırmayacaktır.

Özellikle son yıllarda birbiriyle alakasız düzenlemelerin tek bir teklif/tasarı metni haline getirilerek “torba kanun” olarak yasalaştırılmaktadır. Bu uygulama neticesinde kamuoyunun yasama sürecini takibinin zorlaşması, düzenlemelerin parlamento görüşmelerindeki etkinliğinin azalması, düzenlemeler ile amaçlanan hususların neler olduğuna dair belirsizliklerin artması gibi bir takım olumsuzluklar ortaya çıkmaktadır.

Her türlü olumsuzluğun önüne geçilmesi ve sağlıklı bir yasama faaliyeti yürütülmesi adına İçtüzük'te torba kanun uygulamasının önüne geçecek kesin hükümlere yer verilecektir.

c. Kuvvetler Ayrılığı Prensibini**Kamil Manada Uygulayacağız.**

Yeni cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte Meclis'in yürütme üzerindeki denetim gücü elinden alınmış, yürütmeyi denetlemesi gereken yargı da yürütmenin etkisine girmiştir. Dolayısıyla yasama ve yargı kendilerinden beklenen kamu yararı için yasa yapma, yürütmeyi denetleme ve dengeleme rollerini yerine getirmekten hayli uzaklaşmıştır.

Yargı ise hukukun üstünlüğü ilkesine sahip çıkmayan, hukuki boyutun dışında kendi içinde kutuplaşarak siyasallaşan, nihayetinde yürütmenin etkisine giren bir konuma sürüklenmektedir.

Saadet iktidarında kuvvetler ayrılığı vazgeçilmez prensiplerden bir tanesi olacaktır. Kamu yararını, halkın menfaatini, insanların temel hak ve hürriyetlerini güvence altına almak amacıyla birbirinden ayrı fakat birbirini denetleyen ve dengeleyen kuvvetler ayrımı sistemi tesis edilecektir.

d. Etkiden ve Önyargıdan Arındırılmış Bir Adalet Sistemini Tesis Edeceğiz.

Günümüzde tesis edilmesi gereken adalet talep edilir duruma gelmiştir. Adalet dağıtması gereken kurumlar mağduriyetlerin merkezi konumuna gelmiştir. Hiçbir ideolojik bağlılık, hiçbir konjonktür hukukun üstünlüğü ilkesinin önüne geçemez. Talimatla harekete geçen ve karar veren bir adalet mekanizması ülkeyi felakete götüren yanlışların en büyüğüdür.

Ne yazık ki Türkiye’de yargının tarafsızlığına gölge düşürülmüştür. Yargının siyasallaşması, ülkemiz için hayati bir sorundur. Tarafsızlığı hususunda yeterli olmayan HSK (Hâkimler ve Savcılar Kurulu) 16 Nisan Referandumu ile birlikte bütünüyle tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirmiştir. Yargının siyasallaşmasıyla birlikte hâkim ve savcılarının kararlarında tarafsız ve bağımsız davranmaması kamu vicdanını yaralamakta, devletle millet birbirine düşman edilmektedir.

Yargıya dair bir diğer temel mesele, mevzuat-taki sorunların yanında özellikle ağır ve çoğu zaman gereksiz iş yükü nedeniyle yargının yavaş iş-lemesidir. İnsanlar adaletin bu ağır işleyişinden do-layı hukuk dışı arayışlara girmeye zorlanmaktadır. Bilinmelidir ki geciken adalet, adalet değildir.

Saadet iktidarında;

- Yargı reformu yapılacaktır.
- Yargı reformu, vatandaşların, baroların ve mahkemelerin görüş, öneri, talep ve şikâyetleri dikkate alınarak hayata geçirilecektir.
- Yapısal reformlar çerçevesinde siyaset ve yürütme, yargıya müdahale edemeyecek; yargının siyasallaşması yolu bir daha açıl-mamak üzere kapatılacaktır.
- Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı tam anla-mıyla tesis edilecektir.
- Adaletin hızlı işletilmesi için usul kanunla-rında gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

- Mahkemelerin önündeki dosya yoğunluğunu azaltmak için uzlaşma ve arabuluculuk kurumu teşvik edilecek, özel hukuk davaları için tahkim kurulunun yaygınlaştırılmasına çalışılacaktır.
- Savcılar ile hâkimler yapısal ve kurumsal olarak birbirinden ayrılacak, iddia ve savunma işlevini yerine getiren savcılar ile avukatların konumları denk hale getirilecektir. Böylece savunmanın fonksiyonu artırılacak ve savunma makamının duruşmalarda savcılarla eşit hale getirilmesi sağlanacaktır.
- Avukatların delillere ulaşmasının ve delil toplamasının önündeki engeller kaldırılacaktır.
- Yargıya ayrılan bütçe payı artırılıp kadro sorunları çözülecektir.
- Hâkim ve savcılarının meslek içi eğitimlerine önem verilecek ve mesleklerindeki ihtisaslaşmaları teşvik edilecektir.

- İstinaf mahkemeleri etkili bir şekilde çalışır hale getirilecektir.
- İnsan hakları ihlalleri konusunu ele alan “İnsan Hakları İhtisas Mahkemeleri” kurulacaktır.
- HSK, Hâkimler Kurulu (HK) ve Savcılar Kurulu (SK) olmak üzere ikiye ayrılacaktır.
- Yargı mensuplarının ve avukatların saygınlığını artıracak düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

e. Temel Haklar ve Özgürlükleri

Teminat Altına Alacağız.

i. Düşünce ve İfade Özgürlüğü

Bir fikir ya da düşüncenin ifade edilebilir olmasının ölçütü makul olması değil, hakaret ve şiddet içermemesidir. Bir iktidarının hoşuna gitmeyen düşüncelerin ifade edilmesini kısıtlama ve bu düşüncenin sahiplerini cezalandırma hakkı yoktur.

Düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki bütün engeller kaldırılacaktır.

ii. Basın Özgürlüğü

Basın özgürlüğü sadece halkın haber alma özgürlüğünün tesis edilmesi olarak anlaşılabilir. Halkın doğru ve farklı kaynaklardan haber alma özgürlüğünün sağlanması da önemlidir. Merkez medyanın tamamını elinde bulunduran iktidara karşı, muhalefetin sesini ve sözünü halka ulaştırma şansı ortadan kalkmıştır. Bunun için medyanın iktidarla olan güç ve menfaat ilişkisi sona erdirilecek, düzenlemelerle medya iktidarın değil, halkın hizmetine sunulacaktır.

Halkın haber alma hak ve özgürlüğünün garanti altına alınabilmesinin yanı sıra şeffaf ve hesap verebilen bir yönetimin olabilmesi için radyo, televizyon ve gazeteler başta olmak üzere medyanın objektif ve tarafsız olması, medya sahiplerinin de sadece medya ile ilgili alanlarda faaliyet göstermesi sağlanacaktır.

Milletimizin tüm fertlerinin vergileriyle finanse edilmesine rağmen iktidarların halk üzerindeki propaganda aracına dönüşen kamu yayın kuruluşları gerçek anlamda kamu yararı için çalışan kurumlara dönüştürülecektir. Bu iletişim kuruluşların bütün toplumu ve kamuoyunu bilgilendirecek şekilde hareket etmesi sağlanacaktır.

Medya çalışanlarının, çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilecektir.

Fiili olarak hiçbir suça karışmamış tutuklu ve yargı baskısı altındaki gazetecilerin hakları muhafaza edilecektir.

iii. Sivil Toplumun Güçlendirilmesi

Sivil toplum devletin ve kamusal aktörlerin denetlenmesi, kamuoyu oluşturulması, toplumun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi, toplumsal dayanışmanın arttırılması gibi konularda önemli bir role sahiptir. Bir bakıma güçlü sivil toplum adil siyasetin oluşmasının temelini teşkil eder. Sivil toplumun ve toplumsal inisiyatifin zayıfladığı

yerde siyasetin halkla olan irtibatı kopmaktadır. Bu nedenle sivil toplumun etkinliğini demokrasi açısından vazgeçilmezdir.

Toplumsal bütünleşme ve yardımlaşmada önemli rol oynayan kalkınma sürecine tüm kesimleri dâhil ederek katılımcı ve demokratik süreçleri güçlendiren STK'lara daha fazla imkân sağlayan bir ortam oluşturulacaktır.

STK'ların, yerel ve ulusal düzeydeki ihtiyaç ve sorunlara hizmet ve çözüm sunabilme potansiyelleri artırılacak, sosyal ve ekonomik hayatta daha fazla rol almaları teşvik edilecektir.

Parlamentodaki yasama sürecine sivil toplum katılımını zorunlu kılacak düzenlemelere TBMM İçtüzüğü'nde yer verilecektir.

Gerçek ve tüzel kişilerin STK'lara yapacakları mali desteklere yönelik vergisel teşvikleri gözden geçirilecek ve geliştirilecektir.

Yerel düzeyde politika oluşturma ve uygulama süreçlerine STK'lar ve üniversitelerin daha fazla katkı sunabilmesi sağlanacaktır.

**f. Siyaseti Demokratikleştireceğiz,
Demokrasiyi Toplumsallaştıracacağız.**

Yüzde 10 seçim barajı kaldırılacaktır.

Seçim sistemi sosyal adalete ve milletimizin beklentilerine uygun hale getirilecektir.

Siyasi partilere devlet yardımının seçime katılan partiler arasında hiçbir ayırım yapılmadan aldığı oy oranına göre adil bir şekilde paylaşılması sağlanacaktır.

Siyasetin finansmanı şeffaflaştırılacak, bu yönde gerekli her türlü yasal düzenleme ivedilikle gerçekleştirilecektir.

Hiçbir merci tarafından seçim döneminde denetimsiz ve hesap verilmeyen kamu harcaması yapılamaması için gerekli tedbirler alınacaktır. Seçim

kampanyalarında kamu kaynaklarının siyasi partiler tarafından kullanılmasını engelleyecek yasal düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Referandum müessesesine daha fazla işlerlik kazandıracak önemli yasaları milletimizin onayına sunulacaktır. Özellikle temel hak ve özgürlükler alanında yapılacak yasal değişikliklerin belli sayıda milletvekilinin imzası ile referanduma sunulmasına imkân verilecektir. Referandumun güvenli, kolay ve hızlı yapılmasını sağlamak için e-devlet dâhil bütün bilişim alt yapısından istifade edilecektir.

Güvenlik ve yargı mensupları dışında vatandaşlarımızın ve memurların siyasi partilere üye olmasının önündeki engeller kaldırılacaktır.

Milletvekillerinin Meclis çatısı altında gerçekleştirdiği görevleriyle ilgili konuşma ve faaliyetlerini kapsayan kürsü dokunulmazlığı özenle korunacaktır.

Vatandaşlarımızın kanun teklifi vermesinin önü açılacaktır. Koşulları ve çerçevesi Anayasa’da belirlenecek hususlarda 100 bin imza ile vatandaşlar kendilerini ilgilendiren konularda görüşülmek üzere “Dilekçe Komisyonu” aracılığıyla TBMM’ye kanun teklifi verebilmelerine imkân tanınacaktır.

g. Kürt Meselesi’ni

Hak ve Adalet Ekseninde Çözeceğiz.

Coğrafyamız yüzyıllardır farklı kültürlerin zenginlikleriyle var olagelen bir niteliğe sahiptir. Bu topraklar farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, aynı çatı altında farklı inanışların, etnik ve mezhepsel yapıların bir arada yaşama erdemini insanlarına kazandırmıştır. Ülkemiz hâlâ bu zenginliğini bünyesinde barındıran bir yapıdadır. Hem inanç hem de kültür itibarıyla etnik gruplar arasında yüksek bir uyum ve güçlü bir birliktelik vardır. Kürtler ve Türkler aynı dinin mensubu, ortak bir tarihin çocukları, aynı kültürün renkleri ve aynı

vatanın evlatlarıdır. Türkler ve Kürtler bir vücudun azaları gibidir. Ashına bakılırsa Türk'ün Kürt diye, Kürt'ün Türk diye bir sorunu yoktur. Sorun milletimizde değildir. Sorun bu milleti bölmeye, ayrıştırmaya çalışan her türlü ırkçı yaklaşım ve politikalarladır.

Yaşanan iki dünya savaşı siyasal rejimler ve topluluklar üzerinde önemli değişimlere neden olmuş, bunun neticesinde coğrafyamız yeni çatışmalara sürüklenmiştir. Bu durum inanç, tarih ve kültür gibi tüm paydaş bağları tahrip ederek zenginliğimiz olan farklılıklarımızın çatışma ve kavga üzerinden şekillenmesine sebep olmuştur. Bu minvalde coğrafyamızda ideolojik olarak çatışmacı, ayrıştırıcı ve ötekileştirici dünya görüşü hâkim olmaya başlamıştır. Baskı ve zor ile meselelerin aşılacağı, toplumsal yapıda bütünleşme sağlanacağı zannedilmiştir.

Bu zihniyetin de etkisiyle toplumsal bütünleşme yeterince sağlanamamış, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki ekonomik kalkınma

hamleleri büyük ölçüde başarı sağlamamıştır. Doğu bölgelerinin sosyo-ekonomik olarak geri kalması/bırakılması kalkınma sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu durum, ülkemizin son 34 yılını etkileyen terör sorununun ortaya çıkmasına ve vaktinde çözüme kavuşturulamaması da büyümesine neden olmuştur. İşte “Kürt Meselesi” böylesi zorlu bir sürecin ve tarihi seyrin bir neticesi olarak ortaya çıkmış ve derinleşmiştir.

Kürt Meselesi'nin çözümünde Türkiye tarihi bir dönemeçtedir. Bu meselesinin çözüme kavuşturulması ülkemiz ve bölgemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Zira sınırlarımızda yaşanan gelişmeler meselelerimizi kendi içimizde çözemediğimiz zaman her türlü dış manipülasyona açık bir hedef konumuna gelmemize neden olacaktır. Nitekim bir taraftan komşularımızın toprak bütünlüğü bozulmuş, Irak ve Suriye'de devlet otoritesi kaybolmuşken diğer taraftan emperyalist güçlerin ve ülkelerin bölge üzerindeki emelleri ve hamleleri devam etmektedir.

Kürt Meselesi'nin çözülememiş olması hak, adalet, ahlak, ekonomi, eğitim, güvenlik gibi birçok alanda ortaya konan yanlış anlayış ve yapılan ihmallerin ortak sonucudur. Dolayısıyla bileşenlerin tamamındaki aksaklıkları toparlamadan Kürt Meselesi'nde çözüme ulaşmak mümkün olmayacaktır. Üretilecek çözüm, güvenlik eksenli mücadeleyle eş zamanlı olarak sosyal, siyasi, psikolojik, ekonomik ve benzeri alanlarda yapılacak reformları içermelidir. Bunun için Türkiye, bütüncül bir politika geliştirerek kendi iç barışını sağlamış, ekonomik kalkınmasını tamamlamış, demokrasi ve insan haklarını tam anlamıyla uygulamış, büyük ve güçlü bir ülke olmak zorundadır.

Bu noktada ülkemizde herkesin eşit siyasal, sosyal ve kültürel haklar temelinde yeni bir hukuk devleti anlayışı ön plana çıkartılarak gönüllü birlikteliği esas alan kardeşlik zemini inşa edilmelidir. Toplumdaki ayrımlar üzerine inşa edilmiş olan tüm kutuplaşmalar bertaraf edilerek farklılıkların

kendi renkleriyle birlikte refah içerisinde yaşayabileceği bir Türkiye kurulmalıdır.

Saadet iktidarında Kürt Meselesi hak ve adalet ekseninde çözülecek ve bunun için üç temel adım atılacaktır:

i. Temel İnsan Hakları ve Adalet

- Geniş bir toplumsal uzlaşma ile vatandaşlarımızın tamamının benimsediği, insan haklarını teminat altına alan, hak ve adalet merkezli yeni bir anayasa hazırlanacaktır.
- İnancı, ırkı, mezhebi ne olursa olsun bütün vatandaşlarımıza temel insan hakları herhangi bir pazarlık konusu yapılmadan teslim edilecektir.
- Anadil eğitiminin ve anadil kullanımının önündeki engel kaldırılacak ve bu haklar anayasal güvence altına alınacaktır.
- İfade özgürlüğü, şiddet barındırmadığı sürece her türlü farklı görüşün özgürce ifade edilebileceği şekilde genişletilecektir.

- Halkın oyları ile seçilmiş olan milletvekilleri ve belediye başkanları hakkında herhangi bir iddia varsa gereği hukuk devleti çerçevesinde yapılacaktır. Haklarında suçlamalar bulunan milletvekilleri ve belediye başkanları mahkeme kararıyla kesinleşen hüküm bulunmadığı müddetçe tutuksuz yargılanmaları için gerekli kanuni düzenlemeler yapılacaktır.
- Bazı belediye başkanları hakkında başlatılan tahkikatlar sebebiyle görevden uzaklaştırılan başkanlarının yerlerine kayyum atanmasına son verilecek ve meclis üyelerince ya da seçimlerle yeni belediye başkanları seçilecektir.
- Mevcut durumda belediyelere atanan kayyumların ne kadar süre görev yapacağı ve bu görev sürelerinin nerede ve nasıl biteceği belirtilecektir.
- Şeffaf yönetim ve denetlenebilirlik unsurları sağlanarak yerel ve yerinde yönetimler güçlendirilecektir.

ii. Ekonomi ve Kalkınma

- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimiz için özel kalkınma programları hazırlanacak ve kamu kurumlarının koordinasyonu ile titizlikle uygulanacaktır.
- İşsizliği önleyecek, istihdamı artıracak politikalar hayata geçirilecektir. Uygulanabilir ve netice alınabilir teşvik ve destek paketleri hayata geçirilecektir. Gerektiğinde devlet eliyle bölgede yatırımlar yapılarak bölge ekonomisi canlandırılacaktır.
- Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde stratejik sanayi hamleleri planlanacaktır.
- Bölgenin en temel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılık canlandırılacaktır.
- Bölgeyi kalkındırmak için Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında siyasi, sosyal, ticari münasebetler ileri düzeyde geliştirilecektir.

- Köylerinden göç etmek zorunda kalan vatandaşlarımızın geri dönüşünü sağlamaya yönelik politikalara hız verilecektir.
- İnsanımıza atalete sevk eden sosyal yardımlar yerine proje teşviki şeklinde maddi kaynak aktarılacaktır.
- Çatışmalar nedeniyle zarar gören esnaf ve vatandaşlarımızın zararları ivedilikle karşılanacaktır.
- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine turizm hamlesi yapılacaktır.

iii. İç Barış ve Güvenlik

- Öncelikle akan kanın durması, şiddetin son bulması için tüm alanları kapsayan bütüncül ve kapsamlı bir anlayış ve politika tarzı ortaya konacaktır.
- Meselenin çözümüne yönelik teklif ve önerilerin açık yüreklilikle konuşulması için etkin bir istişare süreci başlatılacaktır. Bu meyanda bütün siyasi partilerin, STK'ların, medya kuruluşlarının, kanaat önderlerinin

ve etkili fertlerin katkı yapacağı bir platform oluşturulacaktır.

- Nesillerimizi maddi ve manevi yönden donanımlı hale getirmek için coğrafyamızın bütün zenginliklerini göz önünde tutarak her türlü ayrıştırma ve tekebbürden uzak milletimizin temel değerleri ve medeniyet perspektifi üzerinden bir eğitim modeli geliştirilecek ve uygulanacaktır.
- Bölgenin sosyal, ilmi ve manevi gelişmesinde önemli görevler üstlenen medresele-
rin resmi statüsü gözden geçirilecek ve mezunlarının ilahiyat eğitim sistemiyle bütünleşmesi sağlanacaktır.
- Hiçbir şart altında kamu düzeni ve güvenliğinden taviz verilmeyecektir. Devlet tarafından alan hâkimiyeti tam olarak sağlanacak ve farklı yapılanmaların bölge halkı üzerinde tahakküm kurması ve baskı yapması engellenecektir.
- Kontrol noktaları başta olmak üzere güvenlik güçlerinin olumsuz dil, üslup, tavır ve

davranışları sebebiyle bölge halkının devlete olan bakışını menfi yönde etkilemesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

- Bölgede nitelikli kamu personelinin istihdamını ve bölgede kalma süresini artırmaya dönük teşvik edici uygulamalar hayata geçirilecektir. Bölgeye nitelikli ve tecrübeli öğretmenlerin ve kamu görevlilerinin gönderilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- Terör örgütü bünyesinde bulunan suça karışmamış kişilere geri dönüş imkânı sağlanacaktır. Bu kapsamda gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Provokasyon yapmak için fırsat kollayan ve farklı kimliklerle bölgede hareket etmeye çalışan yabancı ajanların faaliyet göstermesine asla izin verilmeyecektir.
- Bölge üzerinde emelleri olan, bunlara yönelik faaliyet gösteren, bu çerçevede bölgenin istikrarsızlaşması için terör yapılanmalarına

rına her türlü yardımı yapmaktan geri durmayan Batılı devletler ile müttefiklik ilişkilerimiz gözden geçirilecektir.

İkinci Bölüm

a. Üreten, Kalkınarak Büyüyen ve Hakça Paylaşımı Esas Alan Ekonomik Sistem Kuracağız.

Cenab-ı Hakk'ın ÷lkemize verdiği bunca nimetlere rağmen ÷lkemizin bugünkü ekonomik durumu yürekler acısıdır. ÷lkemizde dolar bazında suni olarak yüksek gösterilmeye çalışılan kişi başına düşen milli gelir, ekonomik bakımdan gelişmiş ÷lkelerin çok gerisindedir. İşsizlik ve gelir dağılımındaki adaletsizlik her geçen yıl artmaktadır.

İç ve dış borç artmakta, borçların anapara ve faiz ödemeleri yeniden borçlanarak karşılanmaktadır. ÷lkemizin toplam borcu, kamu ve özel sektörün dış borcu ile kamu sektörünün iç borcu toplamı 2017 yılı sonunda 616,7 milyar dolara ulaşmıştır. Şirketlerimiz ve vatandaşlarımızın borçları da yüzlerce milyar TL'dir.

Toplanan vergilerin önemli bir kısmı faiz ödemelerine gitmektedir. Devlet her sene bütçeden 70 milyar TL'den fazla faiz ödemektedir.

Sonuç olarak toprakları bereketli, çalışkan ve nüfusu genç bir millet ve ülke olmamıza rağmen halkımız işsizdir, borca esir edilmiştir.

Dış ticaret açığı ve buna bağlı olarak cari açığı yıldan yıla sürekli olarak artan, bütçesi sürekli açık veren, üretime dönük hiçbir ciddi yatırımın yapılmadığı ve bu açıkların ancak kurulu tesis ve toprak satarak veya yeniden borçlanarak kapatılabildiği bir ülkede ekonominin rayında gittiğini ileri sürmek ancak bilinçli bir gafletin neticesi olabilir. Bu ekonominin adı rant ekonomisidir.

Vergi, zam, faiz, düşük ücret ve düşük taban fiyatları vasıtasıyla halkın sahip olduğu bütün imkânlar elinden alınmaktadır.

Döviz kurlarındaki dalgalanmalar, faiz oranları ve enflasyon vasıtasıyla halkın imkânları iç ve dış sömürü gruplarına aktarılmaktadır. Yanlış yatırım

politikaları, yolsuzluk ve israf sebebi ile “Denk Bütçe” yapılmamakta, oluşan bütçe açığı da yeni borçlanma ile karşılanmaya çalışılmaktadır.

Yıllardır uygulanan hatalı yatırım politikaları sonucu yüksek katma değer sağlayan sanayi ve ileri teknoloji ürünü malların üretimi yapılmamaktadır. Bu yapılmadığı için milli üretim ve ihracat arzulan miktarda artmamakta bunun sonucunda da dış ticaret açığı büyümekte ve büyük bir cari açık ortaya çıkmaktadır. Giderek büyüyen cari açığın sıcak para ile karşılanması neticesinde ekonomi dış müdahalelere açık hale gelmekte ve sürekli kriz tehdidine maruz kalmaktadır.

Artan işsizlik, ücretlerin azalmasına sebep olmakta, işsizlik ve düşük ücretli kayıt dışı istihdam sonucunda gelir dağılımı adaletsizliği tahammül boyutlarını zorlamakta ve böylece sosyal patlama riski artmaktadır.

Özelleştirme adı altında milletin tasarrufları ile oluşturulmuş milli kuruluşlar şaibeli bir şekilde

yabancı ve yerli tekellere haraç mezat satılmıştır. Bunun neticesinde ülke ekonomisinin bel kemiği durumundaki tesisler, güvenlik ve savunmamızla ilgili sektörler dâhil tüm birikimlerimiz milletimizin elinden çıkarılmıştır.

Rant ekonomisi düzeninde ülke kaynaklarının rantıye grubuna aktarılması için başka yöntemler ve yollar da kullanılmaktadır. Bunlar:

- Özelleştirme, kiralama ve ihale yolsuzlukları,
- İsraflar ve atıl yatırımlar,
- Devlet yatırımlarının çok uzun yıllara yayılarak yürütülmesidir.

Türkiye ekonomisinin kısır döngüsü, sanayileşme politikasının terk edilmesi, tarım ve hayvancılıkta desteğin kaldırılması sonucu köylünün ve çiftçinin perişan hale getirilmesi, özelleştirme adı altında sanayi tesislerimizin satışı ve bu tesislerin kapanması gibi uygulamalardır. Bunların neticesinde Türkiye, özellikle ileri teknoloji ürünü sanayi mamulleri üretimini gerçekleştiremeyen bu

nedenle artan ithalat yüzünden dış ticaret açığı ve dolayısıyla cari açık veren bir ülke konumundadır.

Özet olarak Türkiye ekonomisinin durumunu ifade edecek olursak;

- **Kişi Başına Düşen Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla:** 2008 yılından beri kişi başına düşen milli gelir bazı yıllar 10.000 doların altına düşse de genelde 10.000 dolar düzeyindedir. Hatta 2017 yılında 2016 yılına göre geriye gitmiştir.
- **Büyüme Oranları:** Türkiye ekonomisi son 15 yılda ortalama %4,7 büyümüştür. Türkiye'nin Cumhuriyet tarihi boyunca ortalama %5 büyüdüğü dikkate alınırsa ülkemizin son yıllardaki büyüme hızının yeterli olmadığı söylenebilir.
- **Gelir Dağılımı:** Milli gelirin dağılımı adaletsizdir. Mesela 2015 yılında milli gelirden en az pay alan %20'lik kesim milli gelirin %6,11'ini alırken en yüksek payı alan

%20'lik kesim milli gelirin %46,5'ini almıştır. İki kesim arasında tam 7,6 kat fark vardır.

- **İşsizlik:** 1997'de %6,8 olan işsizlik, 2009'da %14,0 olmuştur. 2016 ve 2017 yıllarında da alınan bütün önlemlere rağmen işsizlik %10,9 düzeyinde kalmıştır.
- **İç ve Dış Borç:** 2002 yılında 232 milyar dolar olan iç ve dış borçların toplamı 2017'de yani 15 yıl sonra 616 milyar dolara çıkmıştır. 15 yılda ülkemizin borcu (iç borç + dış borç) %165 artmıştır. Evet, Cumhuriyet tarihi boyunca 232 milyar dolar olan borç 15 yılda 616 milyar dolara yükselmiştir.
- **Faiz Oranları:** Halkımız dünyanın en yüksek faiz oranlarını ödemektedir. Tahvil piyasasındaki faiz oranı son aylarda %14-14,5 düzeyindedir. Bankaların uyguladığı ticari faiz oranları ise %20'nin üzerine çıkmıştır. Kredi kartı borcunu ödeyemeyen 2,6 milyon vatandaşımız bulunmaktadır.

- **Faiz Ödemesi:** Faize bütçeden son 15 yılda (2002-2017) 758 milyar TL ödeme yapılmıştır. Sadece 2017 yılında yapılan faiz ödemesi 56,7 milyar TL'dir.
- **Enflasyon:** 2016 yılında %8,53 olan enflasyon oranı 2017 yılında %11,92 olmuştur. Bu hali ile ülkemiz OECD ülkeleri arasında en yüksek enflasyon oranlarından (TÜFE) birine sahiptir.
- **Kur:** Son 13 yıldır dolar ve euro başta olmak üzere döviz kuru üzerinde fevkalade bir belirsizlik ortamı oluşmuştur.
- **Cari Açık:** Son 5 yıldır ortalama cari açık milli gelirin %6'sı kadardır.

2014 yılındaki cari açık 46 milyar dolar düzeyindedir.

2016 yılında 33 milyar dolara düşen cari açık 2017 yılında 47 milyar dolara yükselmiştir.

2016 yılında 56 milyar dolar olan dış ticaret açığı yani ihracat-ithalat arasındaki fark ise 2017 yılında 76 milyar dolara yükselmiştir.

- **Özelleştirme:** 1986 ile 2017 yılları arasında yapılan özelleştirmelerin toplam geliri 71,2 milyar dolardır. Bunun 8,2 milyar doları 1986-2003 yılları arasında, geri kalan 63 milyar doları ise 2003-2017 yılları arasında gerçekleşmiştir.

Özelleştirmeden elde edilen gelirler borç ve faiz ödemelerinde kullanılmıştır, fabrika yapımında kullanılmamıştır.

Hedeflerimiz;

- Üretim seferberliğini hayata geçireceğiz.
- Müteşebbis insan gücünün desteğiyle yatırım atmosferi oluşturacağız.
- İşsizlik sorununu tamamen çözmek için her türlü çalışmayı yapacağız.
- Enflasyonu bir sorun olmaktan çıkaracağız.

- TL'nin değerini g¼c¼lendirip dengede tutulmasını sağlayacağız.
- Ekonomiye y¼k olan ve zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan faizi ve olumsuz etkilerini ortadan kaldıracağız.
- Bir plan çerçevesinde iç ve dış borçları ödeyerek boyunduruk haline gelen borçlardan kurtulacağız.
- Denk b¼tçe yapacağız.

Saadet iktidarında;

- Ekonomi, üretimi ve özellikle sanayi üretimini g¼c¼lendirerek kalkınma üzerine kurulacaktır. Gelir dağılımında adaleti tesis ederek aziz milletimizin refahını sağlayacak politikalar hayata geçirilecektir.
- T¼rkiye'de işsizlik, kalkınma ve dışa bağımlılık problemini, sanayileşerek, bilgi ve teknoloji üreten bir toplum haline gelerek ç¼z¼lecektir.

- Vergi ve harcama politikaları kapsamında başta devletin her birimi şeffaf bir hale getirilecek, hesap verebilirlik ilkesi yerleştirilecektir. Böylece devlet yapılan işler hakkında halka sürekli olarak hesap verecektir.
- Hali hazırdaki haksız vergi sistemi revize edilecek, üreticilerin ve tüketicilerin ödemek zorunda kaldıkları haksız vergiler hak ve adalet temelinde yeniden düzenlenecektir.
- Temel sektörler, bölgesel gelişme ve tematik alanlarla ilgili ana plan ve stratejiler oluşturulacaktır.
- Kalkınma ajanslarının etkin koordinasyonu ile kalkınma planları ile bunlara dayalı uygulamalar bölgesel düzeyde yatırım öncelikleri belirlenecek niteliğe kavuşturulacaktır.
- Mevcut kabiliyet ve potansiyellerine göre illerde farklı sanayi politikaları uygulanacak, kümeleme sayesinde bu politikalar ilçeler bazında geliştirilecektir.

- Kamu harcamalarının sınırlandırılması, etkinliğinin artırılması ve kamuda cari harcamalarda tasarruf sağlanması sağlanacak, özelleştirmeler bu kapsamda ele alınarak verimli yatırımlar desteklenecektir.
- Türkiye ekonomisi için cari açığın düşürülmesi, enflasyonun makul düzeylere indirilmesi, mali disiplinin sürdürülmesi, sanayi üretim kapasitesini ve katma değeri artıracak yapısal reformlara hız kazandırılacaktır.
- Kentleşmenin hızlanması nedeniyle kent ile üretim merkezleri bağlantısının yeni bir anlayışla ele alınmasına yön verilecektir.
- Türkiye'nin ulusal stratejilerine, dış politika hedeflerine, bölgesel ve küresel önceliklerine uygun şekilde komşu ülkeler ve yakın çevre ülkeleriyle kalkınma işbirliği programları geliştirilecektir.

b. Tarım ve Hayvancılığı Kalkındıracağız.

Ülkemizde tarım alanları amaç dışı kullanılmaktadır. Bu kullanımda ilk sırayı yerleşim alanları ve sanayi alanları almaktadır. Bu alanların seçim kriterleri iyi saptanarak verimli topraklarının, birinci sınıf tarım alanlarının amaç dışı kullanımı engellenecek ve topraklarımızdan maksimum seviyede yararlanılacaktır.

Topraklarımız, iklimimiz, sahip olduğumuz bitki çeşitliliği, su potansiyeli ve yetişmiş insan gücümüz en büyük kaynağımızdır.

Ülke insanının dengeli ve yeterli beslenmesi, milletimizin gıda ihtiyacının yerli kaynaklarla karşılanabilmesi için tarım sektörü olmazsa olmaz bir sektördür ve stratejik öneme sahiptir.

Son yıllarda uygulanan yanlış tarım politikaları neticesinde topraklarımız, ülkemizde yaşayan nüfusu besleyemez duruma düşürülmüştür.

Ülkemizde tarım düne kadar kendi kendine yetebilme özelliğine sahipken bugün tarım ürünleri ithalatımız ihracatımızı geçmiş durumdadır.

Tarım sektöründe süregelen verimlilik sorunlarının aşılması ve sektörde var olan atıl işgücünün ekonominin daha üretken sektörlerinde istihdam edilmesi önem taşımaktadır.

Saadet iktidarında tarım ve hayvancılık stratejik bir sektör olarak ilan edilecek ve aşağıda belirtilen hususlar süratle gerçekleştirilecektir:

- Tarımsal üretim; bitkisel üretim ve hayvansal üretim birbirini tamamlayan özelliğe sahiptir.

Her iki alandaki üretim birlikte ele alınacak ve gerek bitkisel üretim yapan çiftçilerimiz ve gerekse hayvansal üretim yapan yetiştiricilerimiz ve besicilerimiz desteklenecektir.

- Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı engellenecektir.

- Şehir imar planları yapılırken birinci derece tarım alanları kesinlikle imara açılmayacaktır.
- Ayrıntılı toprak etütleri yapılacak ve ülke bütününde arazi kullanım planı hazırlanacaktır.
- Üreticiyi güçlendirmenin ve üretimi artırmanın yolu kooperatifçilikten geçmektedir.

Tarımsal ürünlerde kooperatifçilik güçlendirilecek ve bunun için kooperatifçilik yeniden yapılandırılacaktır.

Tarım kredi kooperatifleri ile tarım ve hayvancılıkla uğraşan kooperatifler desteklenecektir.

- Tarımda yeni teknolojilerin kullanımı yaygınlaştırılacaktır. Tarım-sanayi işbirliği ve entegrasyonu artırılabacaktır.
- Sulanabilir tarım arazilerinin sulama ve drenaj hizmetleri hızla tamamlanacaktır.

- Teknik ve ekonomik bakımdan sulanabilir durumda olan 8,5 milyon hektarlık tarım arazisinin tamamı mümkün olan en kısa sürede sulanır duruma getirilecektir.
- Yıllardan beri yapımı devam eden GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi) ve KOP (Konya Ovası Projesi) bir an önce tamamlanacaktır.
- Su zayıyatını azaltan ve toprağı koruyan sulama yöntemleri uygulanacaktır.
- Yer altı ve yer üstü su kaynaklarımızın tarımda kullanılabilmesi için gerekli proje ve yatırımlara öncelik verilecektir.
- Organik tarım yaygınlaştırılacak ve desteklenecektir.
- Her türlü tohumun yerli üretimi teşvik edilecektir.
- Tohum geliştirme ve koruma enstitüleri kurularak tohumculukta dışa bağımlılığın önüne geçilecek ve organik ürünlerin üretilmesi teşvik edilecektir.

Tohumculuk sektöründe asıl katma değer hibrit sebze tohumlarının üretimindedir. Türkiye tohumculukta arzu edilen düzeyde değildir.

Tohumculuk yabancı tohum firmalarının tekelindedir. Yerli tohum firmaları dış rekabet karşısında devlet tarafından desteklenecektir.

- Denetimler artırılarak GDO'lu ürün üretimi ve ithalatına müsaade edilmeyecektir.
- Tarım destekleri, girdiler ve ürün üzerinden yapılacak ve destekler yeterli seviyeye çıkartılacaktır.
- AB'nin dayattığı tarım ve hayvancılığımızı olumsuz etkileyen uygulamalar, kotalar, sınırlamalar milli menfaatlerimize uygun biçimde yeniden düzenlenecektir.

Tarım ve hayvancılık alanları “Stratejik Sektör” olarak özel korumaya ve desteğe tabi tutulacaktır. Bu konudaki Ar-Ge çalışmaları yaygınlaştırılacak ve desteklenecektir.

- Tarım sektörüne verilecek desteklerle ülkemizde bitkisel ve hayvansal üretimde arz fazlası oluşturulacak, doğru ve içinde gelecek projeksiyonu barındıran bir pazarlama stratejisiyle ülkemiz eskiden olduğu gibi ihracatçı konuma geçirilecektir.
- Tarımsal sanayinin en önemli unsuru olan şeker fabrikaları özelleştirme kapsamında çıkarılarak şeker sektörü ülke ihtiyacının yanında ihracat odaklı olarak yeniden yapılandırılacaktır.
- Fındık, çay, tütün, zeytin, pamuk, pancar ve yaş sebze gibi stratejik ürünler için ürün bazında politikalar geliştirilecektir.

Türkiye'nin markası haline gelen Antep fıstığı, fındık, üzüm, kayısı, incir, narenciye, ceviz, pamuk, zeytin gibi tarım ürünlerinin hak ettiği değeri görmesine özel önem verilecek, aynı bakışla sebze ve meyve üreticiliği desteklenecektir.

- Üniversite-çiftçi işbirliği sağlanacak, tarımda eğitim, özellikle üreticilerin talepleri

ve iş durumları göz önüne alınarak sürekli hale getirilecektir.

- Mera ve otlaklar ıslah edilecek, meralardan ve otlaklardan çiftçi ücretsiz yararlanacaktır. Mera ve otlaklar amacı dışında kullanılmayacaktır.
- Tarım sektörünün geliştirilmesi için güvenilir tarımsal verilerin temini, ürün pazarlama altyapısının iyileştirilmesi ve arazi parçalığının azaltılması sağlanacaktır.
- Hayvancılık alanında kısa vadeli çözüm olan ithalat yerine yurt içinde üretimin sürdürülebilir şekilde geliştirilecektir.

Hayvancılık destekleme konuları ve destek tutarları orta ve uzun dönemleri kapsayacak şekilde planlanacaktır.

Kırsal Kalkınmaya Öncelik Vereceğiz.

- Kırsalda bölgesel kalkınmanın temelini sağlayacak istihdam alanları oluşturulacaktır.

- Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve ulaşım şartları iyileştirilecektir.
- Aracıların rolü azaltılacak, üretici ve tüketici korunacaktır.
- Tarımsal ürünlerin pazarlanması aşamasında bazı ürünlerde borsaların olmayışı ve var olan borsaların da çoğunun gerçek işlevlerinden uzak olması nedeniyle üreticiler ürünlerini hak ettiği değerden pazarlayamamaktadırlar.

İhracat değeri olan çoğu ürünümüzün borsası olmadığından, fiyatlarda dengesiz artış ve azalışlar meydana gelmektedir.

Kurulacak ürün borsaları ile tarımsal ürünlerin fiyatlarında istikrar sağlanarak, üretici mağduriyeti önlenmiş olacaktır.

**c. Sanayide Devlet Katkısını ve
Özel Sektör Teşvikini Gerçekçi ve
Adil Yapacağız.**

Saadet iktidarında;

- İnsana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, işgücünün niteliğinin yükseltildiği ve teknolojik değişimlerin fırsata dönüştürüldüğü girişimcilik ekosistemi oluşturulacaktır.
- Uluslararası yatırımlar verimlik artışı imkânı daha yüksek alanlara yönlendirilecek uluslararası doğrudan yatırım stratejisi hazırlanacaktır.
- OSB kapasitelerinin geliştirilerek girişimcilere daha iyi hizmet verilmesi ve bunların araştırma merkezleriyle yeni nesil entegrasyonu sağlanacaktır.
- Özel sektörün yenilikçi ve üretken yatırımlarını destekleyecek, vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artıracak nitelikte öncelikli yatırım alanlarına yönlendirme yapılacaktır.

- Yerli katma değeri artırmak ve kümeleme gibi stratejik konularda üniversite-sanayi işbirlikleri artırılabacaktır.

**d. Kalkınma Planları Tepeden İnmeyecek,
Katılımcı Yollarla Aşağıdan Yukarıya
Belirleyeceğiz.**

Türkiye son yıllarda planlı çalışma sistemini tamamen terk etmiştir. Bu durum ekonominin kontrolden çıkmasına yol açmıştır. Bugün karşılaşılan problemlerin birçoğu bundan kaynaklanmaktadır.

Saadet iktidarında;

- Kısa, orta ve uzun dönemli kalkınma planları itinalı bir şekilde hazırlanacak, hazırlanan bu planlar değişen ve gelişen şartlara göre yenilenecektir.
- Hazırlanan kalkınma planları temel hedefleri gerçekleştirmeye odaklanacak, diğer değişkenler dönemselsel olarak sürekli ele alınarak hedefler şekillendirilecektir.

- Kalkınmada sıkça karşılaşılan belli bir alana yoğunlaşan, yığılan politikalar yerine ölçülü bir şekilde tüm ülkeye yayılan politikalar tercih edilecektir.

Bu zamana kadar uygulanan hatalı politikalar neticesinde Türkiye'nin sanayi ve hizmetler bakımından en yoğun bölgesi Marmara Bölgesi ve özellikle de İstanbul ve çevresi olduğu görülmektedir. Bu durum bir taraftan iç göçleri tetiklerken, diğer taraftan sosyal patlamaları ve şehir rantının ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir.

- Yönetimimiz esnasında sektörel ve bölgesel bazda planlamalar yapılacak, böylece yaygın, etkin ve süratli kalkınma sağlanacaktır.

e. AR-GE ve İnovasyona

Öncelik Vereceğiz.

Bilim, teknoloji ve yenilik politikalarının başta eğitim, sanayi ve bölgesel politikalar olmak üzere diğer politikalarla tamamlayıcı olarak yürütülmesi,

sanayi sektörü yanında hizmetler ve tarım sektörlerinde de katma değer artışı sağlanması, yenilikçi girişimciliğin gelişmesi ve bölgesel potansiyelin harekete geçirilmesi açılarından önemlidir.

Türkiye için stratejik teknolojileri içeren yatırımların teşviki için kamunun altyapı yatırımlarının bir destek unsuru olarak kullanılmasına öncelik verilecektir.

İmalat sanayinin bölgesel dağılımındaki dengesizlik ortadan kaldırılacaktır, Türkiye'nin potansiyelini kullanabilmesi için Marmara Bölgesi dışındaki bölgelerde de üretim kapasitesi artırılabilecektir. Bölgeler arası kalkınma dengesizliğini ortadan kaldırmak için özel programlar tatbik edilecektir.

İmalat sanayinde;

- Modern teknoloji üretimi geliştirilecek ve kullanımı hızla yaygınlaştırılacaktır.
- Nitelikli işgücü yetiştirilecektir.
- Yüksek katma değerli ürünlerde üretim kabiliyeti artırılabilecektir.

- Yeni gelişen sektörlere yatırım yapılacaktır.
- KOBİ'lerin üretim ve yönetim yapıları iyileştirilecektir.
- Orta ölçekli KOBİ'ler için yeni sanayi siteleri oluşturulacaktır.
- Teşvikler; üretimi, istihdamı ve ihracatı artırmak için kullanılacaktır.

Devlet, aşağıda belirtilen yeni kilit teknolojilere hem kamu yatırımı yapacak hem de özel sektörde yatırım yapan şirketleri destekleyecektir. Ülkemiz sanayicilerinin ürettikleri ileri teknoloji ürünlerinin iç piyasada kullanımı ve ihracatı desteklenecektir.

Bu kapsamda;

- Üretimin yenilikçi ve rekabetçi gelişmesini destekleyen niteliksel dönüşüm planı sayesinde üretim maliyetleri azaltılacaktır.
- Milli gelirden Ar-Ge'ye ayrılan pay artırılarak yeni üretim kapasiteleri oluşturulacaktır.

- Küresel pazarlara hitap edebilen girişimcilerle ürün, hizmet, pazarlama ve iş modeli açılarından fikirden kazanca giden yol kurgusu ve teşvik mekanizması tasarlanacaktır.
- İmalat sanayinin teknoloji, tasarım ve markalaşma odaklı olarak daha yüksek katma değerli bir yapıya dönüşümü sağlanacaktır.
- Bilgi ve iletişim teknolojileri, biyoteknoloji ve gen teknolojileri, nanoteknoloji, mekatronik, üretim süreç ve teknolojileri, malzeme teknolojileri, enerji ve çevre teknolojileri, tasarım teknolojileri alanlarında daha fazla Ar-Ge uygulaması sağlanacaktır.

f. Yüksek Teknolojiye Yatırım Yapacağız.

- Küresel fırsatlar izlenerek dönüşümün ana odakları olan yenilikçilik ve firma becerileri, sektörler arası entegrasyon ve dış pazar çeşitliliğine yönelik adımlar titizlikle takip edilecektir.

- Teknoloji yoğun ürünlerle ülkemizin küresel ölçekte yüksek rekabet gücüne erişmesine katkı verilecek yüksek katma değerli yatırım döngüsü oluşturulacaktır.
- Yapay zekâ, robotik teknolojiler, akıllı üretim sistemleri, nesnelerin interneti gibi konularda dönüşümü tetikleyici teknoloji start-upları ile sıçramalar yapılacaktır.
- Büyük veri ve bulut bilişim gibi alanlarda yaşanan hızlı gelişmeler neticesinde ortaya çıkan dördüncü sanayi devrimiyle veri tabanlı uygulamalara ağırlık verilecektir.
- Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecine ilişkin politika, strateji ve eylemlerle Türkiye'nin 21.yüzyıl araçlarını kullanabilme becerisi artırılacaktır.

g. Enerjide Dışa Bağımlılığı Bitireceğiz.

- Enerji temininde kaynak çeşitlendirmesini esas alarak yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını mümkün olan en üst düzeyde değerlendirecektir.

- Nükleer teknolojiyi elektrik üretiminde kullanmayı öngören, yenilebilir kaynaklarla ekonominin enerji yoğunluğunu azaltan uygulamalara ağırlık verilecektir.
- İsrafi durduran, enerjinin çevresel etkilerini asgariye indiren rekabetçi bir enerji programı oluşturularak enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve sanayide hammadde ihtiyacının karşılanması desteklenecektir.
- Kamu alımları yoluyla teknoloji geliştirme ve yerli üretim teşvik edilecektir.
- Yerli kaynaklara dayalı enerji üretimi ile stratejik sektörlerde “Enerjide Yapısal Dönüşüm Programları” uygulanacaktır.

h. Madencilik Atılımını Gerçekleştireceğiz.

- Sanayi üretimini destekleyici nitelikte maden, hammadde arama yatırımları desteklenecektir.

- Teknolojik kapasite ve kabiliyetleri artıracak madencilik altyapı yatırımları hızlandırılacaktır.
- Alüminyum yassı mamul, çelik ve entegre madencilik gibi stratejik alanlarda meta-lürji yatırımlarına hız verilecektir.

i. Savunma Sanayinde Yerli Üretimi Hâkim Kılacağız.

- Savunma sanayi sektörünün imkân ve kabiliyetlerinin artmasına yönelik sektörün büyümesi, gelişmesi ve güvenlik alanında kabiliyetlerin geliştirilmesi sağlanacaktır.
- Ülkemizin dünyada savunma sanayi alanında söz sahibi, teknolojik üstünlüğe sahip, küresel bir oyuncu olma hedefine yönelik atacağı adımlarda tüm paydaşları ile koordinasyon içerisinde çalışması temin edilecektir.
- Ana projelerin ihtiyaçlarından kaynaklanan alt sistem/bileşen geliştirme ihtiyaçları

ile uzun vadeli ileri teknoloji kazanımı çalışmalarında uygun bir dengenin kurulmasının öncelik verilecektir.

j. Dış Ticaret ve Gümrük Uygulamalarını İyileştireceğiz.

- Türkiye üreten ve ürettiğini yurt içinde ve yurt dışında pazarlayabilen bir ülke haline gelecektir. Ekonomi yönetimi A'dan Z'ye üretime odaklanacak, kaynaklar en verimli şekilde üretime sevk edilecektir.
- Üretim kapasitesinin yükselmesiyle birlikte üretilen mal ve hizmetler ucuzlayacak ve dış piyasalarda rekabet gücümüz artacaktır. Yurtdışı ticaret ataşelerimizin etkinliği artırılacak, bu ataşeliklerin "Dış Ticaret Ajansları" gibi çalışmaları sağlanacaktır.
- Gümrük mevzuatı sadeleştirilecek ve şeffaf hale getirilecektir. Gümrük hizmetlerinin kalitesi arttırılacak, hızlandırılacak ve etkinleştirilecektir.

- Yerli ve ileri teknoloji mallarının üretiminde kullanılan girdiler üzerindeki vergiler düşürülecektir.

k. Esnaf ve Sanatkârlar ile KOBİ'lere

Koordinasyon ve Planlama Merkezleri ile Çözüm Ortağı Olacağız.

Hizmet sektörü, ekonominin rekabet gücünün korunması ve geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Toplumsal varlığımızın belkemiği olan ve helâl kazanç için bütün sermayesini ve emeğini seferber edip gece gündüz çalışan esnaf ve sanatkârlarımız ekonomimizin can damarlarıdır.

Hizmet sektöründe katma değeri yüksek alanların payının artırılması, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının yaygınlaştırılması önem taşımaktadır. Ekonomide rekabet gücünün artırılması, yenilik ve girişimciliğin geliştirilmesi ile istihdam

oluşturulması açısından KOBİ'lerin verimlilik artışı, büyüme ve kurumsallaşma ihtiyacı devam etmektedir.

Esnaf ve sanatkârların ağırlıklı olarak yer aldığı KOBİ'ler çalışan sayısı bakımından toplam girişimlerin %99,9'unu, istihdamın %76'sını, katma değerlerin %54'ünü, yatırımların %50'sini ve üretimin %56'sını oluşturmaktadır. Ancak KOBİ'lerin küreselleşmeden kaynaklanan yüksek rekabete ayak uydurma, yeterli sermayeye sahip olma, yenilikçi projeler üretme, ortak iş ve proje geliştirme gibi hususlarda güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Saadet iktidarında;

- Plansız biçimde şehirlerde yükselen alışveriş merkezlerine (AVM) yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Esnafın korunması için gerekli adımlar atılacaktır.
- Teşvik Yasası yeniden düzenlenerek ithal ikamesi sağlayan, ihracat potansiyeli olan

yatırımlara ve özellikle KOBİ'lere destek verilecektir.

- Büyük ekonomik faaliyetler gerçekleştiren esnaf ve sanatkârlar ürettikleri katma değer ve istihdamları ile orantılı olarak desteklenecektir. Büyük yatırımcı ve üreticilerin KOBİ'ler için lokomotif olması sağlanacaktır.
- Ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları olması açısından önem taşıyan kooperatifçilik geliştirilecektir.
- Esnafımız ve KOBİ'ler için ticaret ve sanayi odalarının daha etkin ve verimli projeler üretmesini teşvik edilecektir. Koordinasyon ve Planlama Merkezleri oluşturularak verimli ve etkili yatırım ve üretim modelleri geliştirilecektir.

I. Ülkemizi Borç ve

Faiz Yükünden Kurtaracağız.

- Öncelikle iç ve dış borçlanmanın temel nedeni olan ekonomik program değiştirilecek, onun yerine “Adil Ekonomik Düzen” kurulacaktır. Böylece, ekonominin temelinde rant değil, üretim olacaktır.
- Kaynaklar katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilecek, üretim seferberliği ile birlikte borçlar yeniden borçlanarak değil üretim arttırılarak kapatılacaktır.
- Borç yönetimi belli kurallar çerçevesinde ele alınacak ve disiplinli bir biçimde yürütülecektir. Kamunun ve belediyelerin keyfi borçlanmalarının önüne geçilecektir.
- Kamu borçlanmalarında kriterler belirlenecek ve halkın devletin neden ve nasıl borçlandığını bileceği bir düzen kurulacaktır.
- 2017 yılı sonunda merkezi yönetimin 535 milyar TL'ye ulaşan iç borcunun bir kısmı

kamunun kamuya olan borçlarının silinmesi yoluyla, bir kısmı da uzun vadeli bir plan dâhilinde Merkez Bankası kaynakları vasıtasıyla kademeli olarak ödenerek sıfırlanacaktır.

m. İşsizliği Önleyecek ve İstihdamı Artıracacağız.

İnsanca çalışmak, insanlık için çalışmak; bolluk, bereket, huzur ve saadet getirir.

İstihdamı ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik tüm boyutlarıyla birlikte ele alıyoruz. İstihdama dair atılacak her bir adımın sağlık, güvenlik, eğitim ve adalet alanlarındaki yükü ciddi biçimde azaltacağı bilinci ile hareket ediyoruz. İşsizlik doğrudan insanı, ailesini ve çevresini ilgilendirdiği için sadece ekonomik değil aynı zamanda sosyal bir sorundur ve toplumsal huzuru doğrudan tehdit eder. İşsizlik sorunu doğal bir afet değildir. Üretimi sınırlayan, paylaşımındaki adaletsizliğe yol açan yanlış politikaların ürettiği insan yapısı bir sorundur.

İstihdam üretimin bir alt bileşenidir. Üretim arttığında istihdam da buna bağlı olarak artacaktır.

Eğer insan istihdam edilirse normal şartlar altında tükettiğinden fazla üretir. Üretilen değer bir bölümü tüketilir ve tüketilmeyen kısmı tasarruf edilerek yatırımlara yönlendirilirse hem yeni iş imkânları oluşturulur hem de emeğin verimliliğini artıracak yeni araç ve gereçler keşfedilir ve geliştirilir.

İnsan emeği depolanamayan potansiyel servettir. Bu yüzden zamanında kullanılması gerekir. İşsiz iş bulunması hem işçiyi hem de ülkeyi zenginleştirir. İlave olarak sosyo-ekonomik bir değişken olması nedeniyle işsizlik probleminin giderilmesi toplumu daha yaşanabilir kılar.

İlk defa mevcut iktidar dönemlerinde ortaya çıkan sigorta prim teşviki uygulamaları ile işverenlere aktarılan kaynakların büyüklüğü bir başarı hikâyesi olarak anlatılmaktadır.

Söz konusu teşvikler istihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması amacıyla yürürlüğe konulmuştur.

Ancak nominal değerlerle 100 milyara yakın kaynak aktarılmasına rağmen işsizlik oranı bugün TÜİK tarafından açıklanan son verilere göre %10,8 seviyesinde yani 2002 yılındaki %10,3 seviyesinden daha geridedir. Üstelik bu rakamlar ile ilgili uluslararası örgütlerle uyum çerçevesinde TÜİK tarafından açıklanan verilerde parametre değişiklikleri yapılmıştır. Yani bugünkü parametrelere göre 2002 yılındaki işsizlik oranı 10,3'ten daha düşüktü.

Türkiye'de işsizlik kronikleşmiştir. Daha vahimi de üniversite mezunu nitelikli işsizlerin oranı artmıştır.

İşsizlik hesaplamasındaki hokus pokus ile gerçek işsizlik oranı gizlenmektedir. Avrupa ülkelerinde işgücüne katılım oranı %70'ler düzeyinde iken Türkiye'de %50 dolaylarında olmasına karşın işsizlik oranı %10,3 dolaylarında gösterilmekte, gerçekte %20-25 dolaylarında olan işsizlik oranı

gizlenmektedir. Ayrıca işsiz sayısında en yüksek oranı genç işsizler oluşturmaktadır.

İşsizlik oranlarındaki bu olumsuz tablo ekonomide övünüp durulan büyüme rekorlarına rağmen karşımıza çıkmaktadır. Bu durum göstermektedir ki aktarılan 100 milyara yakın kaynağın üretimle dolayısıyla istihdamla bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Uygulanan bu teşviklerin önemli bir kısmı işçilerin hakkı olan işsizlik sigortası fonundan kalan kısmı ise hazine tarafından yani toplanan vergilerden ayrılan kaynaklarla karşılanmaktadır. İstihdama etkisi olmayan ve işsizlik sigortası primi ve vergiler yoluyla yükü vatandaşa yüklenen prim teşvikleri sermaye sahiplerini zengin etmekten başka bir amaca hizmet edememektedir. İstihdam edilen personel sayısına bağlı teşviklerden işverenler teşvik süresince yararlanmakta, teşvik süresi sonunda çalışanlar işsiz kalabilmektedir.

İşçi memur ve emeklilere yapılacak ücret artışı ve asgari ücretin belirli bir planlama ile yoksulluk sınırının üzerine çıkarılması ile birlikte vatandaşlarımızın gelirleri artacak, bu durum diğer iş sahalarına da etki edecek ve artan toplam taleple birlikte işsizlik azalacaktır.

Saadet iktidarında;

- İstihdama etkisi olmayan tüm istihdam teşviklerini kaldırarak yerine getireceğimiz üretim odaklı verimli teşvikler ile hem ülkenin üretimine kalkınmasına katkı yapılacak hem de istihdamı kalıcı olarak artırılabilecektir.
- 300 yıllık köhne teorilerle halkı uyutma devri sona ermiştir. Devlet mutlak etkinsizdir önermesi ne kadar yanlış ise tamamıyla özel sektöre bırakılmış bir üretimin de istihdamı artıramayacağı hem dünyanın yaşadığı tecrübe hem de ülkemizin yakın tarihi bize göstermiştir. Liyakatli ellerde yö-

netilen bir devlet ile hukuka dayalı adil düzenlemelerle belirlenmiş özel sektör işbirliği ile ekonomik ilerleme sağlanabilecek istihdam sorunu köklü olarak çözüme kavuşturulabilecektir.

- İnsanlarımızın potansiyel enerjisini ve üretkenliğini hiç vakit kaybetmeden kuvveden fiile çıkaracak projeler hayata geçirecektir.
- İşsiz tek bir insanımızın dahi kalmadığı bir toplum ve ülke inşa edilecektir.
- Ülkemizin tüm enerjisi, bilgisi, birikimi, gücü üretime yönlendirilecektir.
- İstihdam kredisi ve vergi indirimleri sağlanacaktır. Devlet destekleri ve kredilerinden yararlanma ölçütlerinde istihdam edilen işçi sayısı önemli bir etken olacaktır. Buradan hareketle hangi firma daha çok kişi istihdam ederse o nispette kredi olanağına erişebilecektir.
- İşgücü eğitimi desteklenecektir.

- “İşsizlik Fonu”, “İş Edindirme Fonu”na dönüştürülecektir.
- Kırsal alanda alternatif istihdam imkânlarının geliştirilmesi ve aktif istihdam politikalarının izlenmesi yoluyla iş gücünün yerinde istihdamı sağlanacaktır.
- Yatırımlarda özel sektör-devlet işbirliği ile Türkiye’nin tamamında üretime yönlendirilmiş atıl kaynak bırakılmayacaktır.

n. Yoksulluğu Önleyeceğiz.

Yoksulluğun bir sonucu olan yoksunluk ve sosyal dışlanma yalnızca gelir dağılımı bakımından değil, aynı zamanda sosyal, siyasal ve kültürel imkânlar bakımından da yoksullar için eşitsizliğe yol açmaktadır. Bu anlamda sebep ve sonuçlarıyla birlikte yoksulluğu sadece ekonomik bir sorun olarak değil, aynı zamanda sosyal, kültürel, ahlaki bir sorun olarak görüyoruz.

- İnsanlarımız kötü yönetimden ve yoksulluktan kurtarılacaktır.

- “Tam İstihdam” kapsamlı bir sosyal güvenlik ağının kurulması ve sosyal yoksulluğun giderilmesi için adalet merkezli yeni bir ekonomik model inşa edilecektir.
- Üretim ve paylaşımında sömürü ve rant yerine adalet esas alınacaktır.
- Banka kredisi ve kredi kartı borcu olanların borçlarını kolayca ödeyebilmeleri için faiz artırımını yapmadan, borçların uzun yıllara yayılarak ödenmesi sağlanacak, vatandaşımız bankaların elinden, borç batağından kurtarılacaktır.

o. Vergide Adaleti Sağlayacağız.

Anayasa’da “Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür.” denilmesine rağmen iktidarlar harcamalarını sorumsuzca yapmaktadırlar. Bunun sonucunda devletin gelirleri giderlerini karşılayamamakta ve bütçe açık vermektedir. Bu durumda devlette vergilerin artırılması yoluna gidilmektedir.

Büyük çoğunluğu dar gelirli vatandaş ve çalışan kesimden alınan ve sayıları 50'yi bulan, oranları %160'a kadar çıkan vergiler yüzünden zengin ve fakir arasındaki adaletsizlik sürekli artmıştır. Sonuç olarak kamu giderlerini karşılamak üzere alınan vergi, vatandaş için ödev olmaktan çıkıp adeta zulüm haline gelmiştir.

2018 yılı bütçe kanununa göre bütçe gelirlerinin %89'u vergi gelirlerinden, vergi gelirlerinin %69'u (OECD ortalaması %33) ise vergi adaletsizliğinin en temel sebebi olan KDV, ÖTV gibi doğrudan vatandaşın cebinden çıkan dolaylı vergilerden oluşmaktadır.

2016 yılında en fazla vergi beyan eden ilk on mükelleften 8'i banka olmasına rağmen bunların ödeyeceği verginin toplam vergi gelirlerine oranı %1'dir.

Saadet iktidarında;

- Çarpık ve adil olmayan vergi sisteminde köklü reform gerçekleştirilecektir.

- Adil vergi politikaları uygulanacak, vatandaş ağır vergi yükü altında ezdirilmeyecektir.
- Etkin vergi denetimi ile kayıt dışı ekonomi ortadan kaldırılacak ve devletin gelirleri artırılacaktır.
- Üretim ekonomisine hiçbir katkısı olmayan, vatandaşın sırtından kolay para kazanan bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren kurumların vergi oranları artırılarak üretim yapan firmalar lehine iyileştirmeler yapılacaktır.
- Asgari ücret açlık sınırından fazla olacak ve asgari ücretten vergi alınmayacaktır.
- Akaryakıttan alınan yüksek vergi oranları azaltılacaktır.
- Vergi mevzuatı günümüz ekonomik gelişmelerine cevap verebilecek hale getirilecek, bu amaçla tüm vergi kanunları yeniden hazırlanarak sade, anlaşılır ve birbiriyle uyumlu olması sağlanacaktır.

p. İç Göçü Tersine Çevireceğiz.

Devlet sınırlarını güvenlik güçleri ile korur lakin topraklarını halkı ile korur. İç göç sorununun bir ucunda insanların balık istifi yığıldığı kentler varken diğer ucunda terk edilen topraklar, köyler, kasabalar ve şehirler vardır. Bir taraftan topraklar insansızlaştırılırken diğer taraftan insanlar topraksızlaştırılmaktadır.

Bu başa çıkılamayan ve yasal olarak da doğrudan engellenemeyen göç hareketinin önüne uzun vadeli ve kararlılıkla uygulanan politikalarla geçilebileceği muhakkaktır.

Saadet iktidarında;

- Anadolu insanının büyük kentlere göçünü teşvik eden, hayatı kolaylaştıran ama kındırmayan çılgın projeler yerine işsizlik sorunlarına yerinde çözüm arayan, insanları doğduğu yerde doyuran daha gerçekçi/akılcı projeler üretilecektir.

- Bölgelerarası yatırım farklılıklarının azaltarak kentlerdeki eğitim, sağlık ve altyapı hizmetlerinin kırsal kesimlerde de eşit uygulanmasını, kırsal alanlarda özellikle tarıma dayalı sanayi kollarının geliştirilmesini ve her yörenin kendine has ürünlerinin devlet tarafından özellikle desteklenmesi sağlanacaktır. Kırsal alanda yerel kaynak ve hammaddelere dayalı imalat sanayi sektörleri devlet olarak bizzat kurulup teşvik edilecektir.
- Geri kalmış ve yoğun göç veren şehir ve bölgelerde istihdam odaklı etkin yatırım teşvik politikaları uygulanacak, “Devlet fabrika yapmaz.” politikası rafa kaldırılıp doğuda ve güneydoğuda yatırımı devlet bizzat yaparak özel sektöre güven verilecektir.
- Göç veren bölgelerdeki fabrikaların sürekli fonlanmasının önüne geçilecek ve kendi ayakları üzerinde durmaları sağlanacaktır.

- Kamu ve özel yatırımların büyük bir kısmının net göç veren bölgelere taşınması teşvik edecek etkin politikalar uygulanacak ve göç hareketleri dengelenerek tersine döndürülecektir.
- Bölgeler arası dengeleri de gözeterек orta ölçekli kentlerin en az 80-90 km dışında alt yapısı tamamlanmış kırsal kalkınmaya ya da orta ölçekli sanayiye olanak verecek yerleşim bölgeleri, cazibe ve büyüme merkezleri kurarak, kalkınmada öncelikli illerin sayısı artırılacaktır.
- Bu beyannamede yer alan diğer tüm konular ve devlet politikaları iç göç sorununu doğrudan etkilediği için her konuya iç göç perspektifiyle bakılarak eş güdümlü politikalar uygulanacaktır.

Üçüncü Bölüm

a. Gençler

Bir milletin en büyük gücü gençliğidir.

Sınavlar arası koşturmaktan gelecek belirsizliğine, işsizlikten düşük ücretle ve olumsuz çalışma koşullarına, evlilik sürecinde yaşanan zorluklardan artan boşanma oranlarına, bağımlılığa dönüşen alkol, uyuşturucu ve internet saplantılarına varıncaya dek gençlerimizin karşı karşıya bulunduğu bütün sorunların ve tehditlerin yakinen farkındayız.

Ülkemizde 15-30 yaş aralığındaki genç nüfus %26,4 ile Avrupa'da ilk sıradadır. Her dört kişiden birinin genç olduğu ülkemizde yarına umutla bakamayan gençliğimize yönelik kapsamlı bir gençlik politikası hala yoktur.

Saadet iktidarında;

- Toplumun her alanında aktif rol alan, sorgulayan, özgüvenle üreten ve paylaşan bir gençlik için neler yapmak gerekiyorsa bü-

tün her şey gençliğin bizzat kendisi ile birlikte belirlenecektir. Gençlerimizin siyasi ve toplumsal hayatın tüm alanlarına aktif katılımı sağlanacaktır.

- Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde kurulacak olan “Gençlik Koordinasyon Kurumu” ile gençlik politikaları üretilecek, sorunların çözülmesine ve çözüme herkesin katılmasına zemin hazırlanacak, üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını, yerel yönetim temsilcilerini ve diğer siyasi parti temsilcilerini ortak bir zeminde buluşturup koordinasyon temin edilecektir.

Bu kurum sadece Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde değil, ilgili tüm bakanlık ve kurumların içerisinde gençlik ile ilgili birimler kurulmasını temin edecek ve bu kurumların etkin koordinasyonunu sağlayacak bir yetkiye sahip olacaktır.

- Siyasiler, basın organları, köşe yazarları ve kendilerini entelektüel addedenlerin kullanmış olduğu hamasi jargon, toplumun bir

arada yaşama kültürünü etkilerken genç kitleleri de karşı karşıya getirerek dolaylı olarak da olsa şiddeti beslemektedir. Gençlerimiz bu tarz sosyal ve psikolojik şiddet unsurlarından uzak tutulacaktır.

- Toplumun örnek aldığı siyasetçilerin kavgacı tutumu, gençleri de ideolojik olarak farklı kutuplara itmektedir. Politik zeminin kamplaştırıcı ve kutuplaştırıcı üslubundan özellikle üniversiteler de nasibini almaktadır.

“Bizim üniversitelerimiz” zihniyeti, “bilim üniversiteleri” anlayışına tercih edilmektedir. Saadet Partisinin “bizim” vurgusu yapacağı tek husus gençlerimizin geleceği olacaktır.

- Eğitim sistemimiz bir yarış atı mantığıyla gençleri LGS, YKS, KPSS, ALES, YDS parkurlarında nefes almaksızın koşturmaktadır. Bu yarış pistini yıkacak, gençlerimizin

yetenek, karakter ve eğilimlerine göre yönelebilecekleri meslek seçimine dayalı bir sistem kurulacaktır.

- Üniversitede okuyan gençlerimiz iş bulma kaygısında değil, kendisini daha iyi yetiştirme gayretinde olacağı şekilde yeni imkânlar oluşturulacaktır.
- Yükseköğretim sırasında gençlerin ailelerine ekonomik olarak yük olmamaları için geri ödemesini ülkelerine kendi alanlarında hizmet ederek yapabilecekleri geniş burs imkânları sağlanacaktır.
- Üniversite öğrencilerinin gönüllülük esasına göre ve burs karşılığı yarı zamanlı olarak ilkökul, ortaokul ve lise öğrencilerinden oluşacak ve sayıları 10 öğrenciyi aşmayacak öğrenci grubuna danışmanlık/rehberlik yapması uygulaması başlatılacaktır.
- Gençlerimizin hayata ve üretime katılma süreci eğitim süresi ile ötelenerek toplum, yalnızlaşan ve tüketen bireylerden oluşmuş kalabalıklara dönüştürülmektedir.

Eğitimin niteliği artırılıp süresi azaltılacak ve böylece gençlerin hayata geç kalmadan beceri ve niteliklerini üretime aktarmaları sağlanacaktır.

- 18 yaşını doldurduğu için yetiştirme yurtlarından ayrılmak durumunda kalan gençlerimizin mağduriyetine son verilecektir.

Gençlerimiz kendilerine istihdam olanağı sağlanana kadar devlet güvencesi altında bulunacak ve sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanacaklardır.

- 3413 Sayılı Kanun kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarının her yıl serbest kadro sayılarının binde biri oranında yetiştirme yurtlarında barınan gençleri işe almaları sağlanacaktır. İstihdamının %3'ünü yetiştirme yurtlarından yapan özel sektör firmalarına teşvik verilecektir.

Genç, bir ülkenin hem bugünü hem de yarınıdır. Gençliği hesaba katmadan veya müşteri gö-

zyle değerlendirerek atılan her adım, ülkemizi ge-riye götürecektir. Üretim en önemli girdisi ge-tir.

Ülkemizde toplam işsiz sayısı 3,5 milyon civa-rında olup 15-24 yaş arası ge- işsiz oranı toplam işsizlik oranının yaklaşık %21'idir. Yani bugün 718 bin gencimiz işsizdir ve bu rakam her ge-en gün artmaktadır. Ge-ler gelecek kaygısıyla yarınlara umutla bakamamaktadır.

- Hayata ge-ireceğimiz kalkınma hamlesi ile ge-lerimiz bu bunalımdan kurtarılacaktır.
- Nitelikli ve liyakat sahibi ge-ler yetiştiri-lecektir.
- Kurum atamalarında düşüncesi, inancı, partisi ne olursa olsun önceliğimiz içi en iyi yapabilene teslim etmektir.

Lisansüstü ğrenim ve kurum mülakatla-rında ehliyeti dikkate almayan ve partizan-lığı ölçü olarak benimseyen, tabiri caizse partiye ye kaydeder gibi yapılan memur

alımları gençlerin 20-25 yıllık emeğinin hiçe sayılmasıdır.

Siyasi tutumundan dolayı kimse işinden, kariyerinden mahrum bırakılmayacaktır.

- Gençlerimizin uluslararası kurum ve kuruluşlarda çalışarak uluslararası vizyon kazanmaları için gerekli imkânlar sağlanacaktır.
- Gençlerimizi zehirleyen ve toplumsal yapıyı bozan her türlü bağımlılıkla aktif mücadeleye edilecektir.
- Dijital bağımlılığa karşı bilinçli teknoloji kullanımı eğitimleri verilecek, bu bağımlılığa karşı sosyal bilinç oluşturulacaktır.
- Ekonomik bunalım ve yaşam koşullarından dolayı umudunu kaybeden gençlerimiz çareyi şans oyunlarında aramaktadır.

Herkes emeğinin karşılığını vererek umutların şans oyunlarına bağlanmasının önüne geçilecektir.

- Gençlerin umutlarının, hayallerinin, beklentilerinin yani kısacası geleceklerinin israf edilmesine mani olunacaktır.

b. Kadın

Günümüzde en temel sorunlardan biri kadının toplumsal konumu ve haklarıdır.

Bir yerde cinsiyet ayrımından dolayı bir ayrıştırma, aşağılama veya şiddet varsa orada insanlık sorunu var demektir.

Saadet iktidarında;

- Tarih ve medeniyetimizin günümüze kadar taşıdığı ulvi sorumluluk gereği kadınların sağlıklı sosyal hayatın temel taşı olduğu şuuruyla hareket edilecektir.
- Kadın ve erkeğin birbirine göre farklılıkları tamamlayıcı bir özellik olarak değerlendirilerek sağlam bir toplumsal yapı oluşturulacaktır.
- Kadın hakları, insan hakları metinlerinde yazılı olmaktan çıkartılarak kadınların

onurlu ve şahsiyetli bir yaşam sürmeleri için mücadele edilecektir.

- Kadının sahip olması gereken temel hak ve özgürlüklerini koruyacak, aile birliği ve mutluluğunu sağlayıcı politikalar geliştirecektir.
- Aile içi ve kadına yönelik şiddet ile kadın cinayetleri ülkemizde toplumsal yapıyı yaralayan, sakatlayan çok katmanlı sorun alanlarına dönüşmüştür.

Kadına hakkı teslim edilerek hem aile içinde hem de toplumsal yaşamın her alanında kadının karşısına çıkan bütün sorunlar çözüme kavuşturulacaktır.

- Kadına yönelik yapılan psikolojik ve ekonomik şiddetin de kadınların mağduriyetleri arasında olduğu bir gerçek olarak ortadadır. Kadına yönelik her türlü şiddetin karşısında durulacak, bu konuda asla taviz verilmeyecektir.
- Şiddet mağdurlarının mağduriyetlerini gidermek adına uygulamada mevcut olan her

türlü yasal engeli ortadan kaldırmak için gerekli düzenlemeleri ivedilikle yapılacaktır.

- Şiddet veya tacize uğrayan mağdurenin durumunu ifade etmek ve şikâyetini yapmak için izlemek zorunda olduğu karakol, savcı ve hastane süreci son derece travmatik olmaktadır. Sürecin onurlu şartlar içerisinde gerçekleşmesi için her semtte bulunan sağlık merkezleri içinde mağdurenin rahatlıkla başvurabileceği tüm adli prosedürün kadın doktor, psikolog ve polis tarafından tamamlanacağı kurumsal yapı oluşturulacaktır.
- Kendi ahlaki, sosyal, kültürel ve manevi değerlerimize uygun düzenlemelerle kadına yönelik “sistemik yabancılaştırma” süreci sona erdirilecektir.
- Kadının aile sorumluluğunu yerine getirebilmesi için çalışma hayatında gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

- Çalışma hayatında kadınlarımızın yaşadığı sözel, fiziksel ve psikolojik taciz ve “mobbing” gibi kadının maruz kaldığı uygulamalarla etkin şekilde mücadele edilecektir.
- Çalışan kadınlarımızın çocuğunu yetiştirme konusunda her türlü destek sağlanacaktır.
- Doğum yapan çalışan annelere istemeleri halinde (en fazla) 3 yıl olmak üzere doğum izni verilecektir.

Bu süre zarfında sosyal sigortalı sayılacak ve çalışma akitleri güvence altında kalacaktır.

Bu süre zarfında anneler, istedikleri zaman işyerlerine kazanılmış hakları mahfuz kalmak şartıyla dönebilmeleri temin edilecektir.

Çalışmayıp çocuğuna baktığı süre boyunca annelere her ay “İşsizlik Maaşı Miktarı” üzerinden “Çocuk Bakım Ödeneği” verilecektir. Yapılacak düzenlemelerle uygun iş

kollarında anneye evde çalışma tercihi sunulacaktır.

- Tüm büyük işletmelerde emzirme odası ve birinci basamak sağlık hizmeti verebilecek ünitelerin olması sağlanacaktır.
- Sosyal hayatın her alanında kadınların günlük yaşamdaki ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli ortamların sağlanmasına yönelik yasal düzenlemeleri ivedilikle hayata geçirilecektir.
- Tüketim kültürünün ağırlıklı olarak kadın üzerinden teşvik edilmesini, kadın bedeninin bir meta, cinsel bir nesne olarak kullanılmasını önlemek için caydırıcı hukuki düzenlemeler yapılacaktır.

c. Memurlar

Günümüzde Türkiye hızla parti devletine dönüşmüş ve kamu kurumlarının teamülleri ve kurumsal yapıları bozulmuştur. Maalesef Hükümet'in nazarında devlet memuru ile parti mensubu ara-

sında bir ayırım kalmamıştır. Tüm devlet memurları iktidar partisinin doğal üyesi gibi görülmekte ve bu şekilde davranmaları beklenmektedir. İktidar partisine ve siyasi iktidara mesafeli duran memurlara ikinci sınıf memur muamelesi yapılmaktadır.

Saadet iktidarında;

- Kamu kurumları herhangi bir siyasi partinin arka bahçesi olarak görülmeyecektir.
- Kamuda yandaşlığın, akraba ve adam kayırmacılığın kökü kazınacak, adalet ve liyakate dayalı bir atama ve terfi sistemi kurulacaktır.
- OHÂL kaldırılarak memurların çalışma hayatındaki ve iş güvencesindeki belirsizlik giderilecektir.
- Memurların KHK ile işine son verilemeyecek, herhangi bir suç şüphesinde yargı kararı bekleneyecektir.
- KHK mağdurlarının hakları ivedilikte iade edilecektir.

- Millete kast eden 15 Temmuz darbe girişimi ile ilişkisi olmayan memurların (öğretmenlerin, öğretim üyelerinin ve benzeri) çalıştıkları son kurumlarındaki görevlerine ivedilikle iade edilmeleri sağlanacaktır.
- Güvenlik gerekçe gösterilerek memur alımlarında mülakat hızla yaygınlaştırılmaktadır.

Güvenlik probleminin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması ile çözülmesi mümkünken söz konusu gerekçe kullanılarak siyasi referansı olmayanların memur olmasının önü kapatılmakta, gençlerimiz iktidar partisinin kapılarında referans peşinde koşmaya mahkûm edilmektedir.

Öğretmen alımları başta olmak üzere kariyer uzmanlığı ve müfettişlik dışındaki tüm memurluk kadroları için mülakat uygulamasına son verilecektir.

- Memurlarımız insani bir yaşam standardında bir gelire kavuşturulacak ve maaşları yoksulluk sınırının üzerine çıkarılacaktır.

Başta sağlık çalışanlarımız, öğretmen ve polislerimiz olmak üzere tüm memurlarımızın ek gösterge meseleleri ilgili taraflarla birlikte ele alınacak ve çözülecektir.

- Müşavir ve danışmanların sayısı ihtiyaç düzeyine düşürülecek ve istihdam edilenlerin de aktif olarak kamu hizmeti sunması sağlanacaktır.
- Eşi çalışmayan memurlara verilen aile yardımı artırılabacaktır.
- Bir yandan her platformda vatandaşlarımıza üç çocuk yapması önerilirken diğer yandan memurlarımıza ödenen çocuk yardımı ücretleri komik rakamlara tekabül etmektedir. Memurlara verilen çocuk yardımı her çocukta katsayısı daha da yükselecek şekilde artırılabacaktır.
- Memurların kurumlar arası geçiş süreçleri şeffaf ve adil hale getirilecektir.

- Emniyet teşkilatına giriş ve polis memuru alım süreçleri her türlü siyasi manipülasyondan arındırılacak şekilde yeniden kurgulanacaktır. Polislerimizin özlük hakları düzeltilecektir.
- Kariyer, unvan ve liyakat dikkate alınarak özlük haklarındaki farklılıklar giderilecektir.
- Memurlarımızın yıllık izinleri işgünü hesabına göre düzenlenecektir. Böylece daha verimli ve huzurlu çalışmaları sağlanacaktır.

d. Emekliler

Ülkemizde 12 milyon emekli bulunmaktadır. Uzun yıllar emek vermiş ve prim ödemiş olmalarına rağmen emeklilerimizin aldığı aylıklar açlık sınırının çok altındadır.

2017 yılı itibari ile 1.000 TL'nin altında aylık alan 173.000 4-a (SSK'lı), 338.000 4-b (Esnaf) bulunmaktadır.

7,3 milyon SSK emeklisinin %84'ü 2.000 TL'nin altında aylık almaktadır. 2,6 milyon esnaf emeklisinin %89'u 1.500 TL'nin altında aylık almaktadır. 2,1 milyon memur emeklisinin %87'si 2.750 TL'nin altında emekli aylığı almaktadır.

Sosyal Güvenlik Reformu, Türkiye'nin kendi dinamiklerinden hareketle değil, IMF ve Dünya Bankasının talimatları doğrultusunda 2001 krizi sonrası "Kemal Derviş Programı"nın devamı olarak hayata geçirilerek bireysel emeklilik yaygınlaştırılmış, emeklilik yaşı yükseltilmiş ve emekli aylıkları düşürülmüştür.

Söz konusu reformla Avrupa standartlarında bir sistem getirilmiş ancak Türkiye'deki gelir dağılımı bozukluğu, yoksulluk göz ardı edilmiştir. Bu nedenle emekli aylıkları bağlanırken yalnızca kişilerin ödedikleri prim tutarları ve sistemde kaldıkları süre dikkate alınmaktadır. Bağlanan asgari aylıklarla asgari geçim düzeyi ilişkilendirilmemektedir.

Saadet iktidarında;

- Açlık sınırı altında aylık alan emeklimiz kalmayacaktır.
- Emeklilik aylığındaki düşüş engellenecektir. Emeklilerimizin maaşlarına her yıl “Refah Payı” adı altında o yılın büyüme oranı kadar ilave zam yapılarak ekonomik büyümeden pay almaları sağlanacaktır.
- Aynı gün ve aynı kazanca sahip emeklilere ödenen farklı emekli aylıkları arasındaki eşitsizlik giderilecektir.
- Emeklilerimiz tedavi, tıbbi cihaz ve ilaçtan alınan katılım payından muaf tutulacaktır.

e. Yaşlılar

- Artan yaşlı nüfusun aktif bir hayat sürmesi için sağlıklı ve güvenli yaşam şartlarına erişimi sağlanacak, toplumda kuşaklar arası dayanışma güçlendirilecektir.
- Evsiz insanlar için özel barınma imkânları sağlanacak, sosyal bakım evleri her çeşit

sağlık ve rahat yaşama imkânlarıyla donatılacaktır.

- Çalışma hayatına tecrübesiyle katkı sağlamak isteyen işgücü niteliğindeki yaşlılarımıza emek piyasasında esnek çalışma imkânları sunulacaktır.

“Yaşlı Dostu Bakım Güvence Modeli” Türkiye çapında uygulanacaktır. Buna göre;

- Bakıma muhtaç her yaşlı vatandaşımız, bakım güvence kapsamına alınacaktır.
- Bakıma muhtaç yaşlıların kendi sosyal çevreleri içinde bakım ve hizmet yaygınlaştırılacaktır.
- Bakıma muhtaç yaşlılara evde bakım modeline uygun olarak daha iyi yaşama imkânları sağlanacaktır. Yaşlılar için gündüzlü veya tam gün hizmet verecek olan sosyal bakım evleri, vakıf statüsüyle geliştirilecektir.
- Evde veya sosyal bakım evlerinde bakımı mümkün olmayan fiziksel ve psikolojik

yönden ağır derecede bakıma muhtaç yaşlılara yönelik tıbbî yönden tam donanımlı kurumsal bakım hizmetlerinin sayısı ve niteliği artırılacaktır.

- Bakıma muhtaç yaşlılara/engellilere evlerinde bakan aile fertlerine ödenen “Bakım Ödenekleri” bakıma muhtaçlık derecelerine göre artırılacaktır.
- Evde bakım kalitesini artırmak için bakıcı aile fertlerine ücretsiz bakım eğitimi verilecektir.
- Bakıcı aile fertleri, bakım ödeneği ile birlikte kısmi veya bakım ödeneğinden feragat ederek tam zamanlı evde profesyonel bakım hizmetlerinden de yararlanabilecektir.
- Profesyonel bakım elemanlarının sayısını artırmak için üniversitelerimizde birleştirilmiş engelli ve yaşlı bakım bölümlerinin sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
- Mezun olan engelli/yaşlı bakım elemanları evde veya kurumda bakım hizmetlerinde istihdam edilecektir.

- Muhtaç yaşlılarımıza ödenen yaşlılık aylığı insan onuruna yaraşır hale getirilecektir.

Engelliler

Engelliler için “Engelsiz Türkiye ve Engelsiz Bir Dünya” gerçekleştirilecektir.

Devletin resmi rakamlarına göre nüfusun %12,29’u engelli vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Aileleri ile birlikte ülke nüfusunun üçte birini oluşturan bu kesimin ülke yönetiminde de söz ve karar sahibi olma hakkına yasal olarak sahiptirler. Buna göre;

- Engelli dostu siyasal katılım hakkı hayata geçirilecektir. Engelli vatandaşlarımızın gerek meclis gerekse yerel meclis meclislerde yeterli düzeyde temsil edilmeleri sağlanacaktır.
- Engelli vatandaşlarımızın vali ve kaymakam gibi kamu yöneticisi olmasının önündeki kanuni engeller kaldırılacaktır.

“Engelli Dostu Aktif İstihdam Politikaları” uygulanacaktır. Buna göre;

- Engellileri mağdur eden ve halen yürürlükte bulunan rapor yönetmeliği değiştirilerek engellilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenecektir.
- İstihdam imkânları artırılacak, kamuda açık kontenjanlar doldurulacaktır.
- Engelli dostu istihdam politikaları kapsamında ağır derece engelli iş gücü için korumalı iş yerlerinin sayısı artırılacaktır.
- Ayrıca özel sektörün daha fazla engelli istihdam etmesi teşvik edilecektir. Engellilerin istihdamında devlet, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon sağlanacaktır.
- Engelli Kamu Personel Seçme Sınav Sistemi geliştirilerek engelliler arasında oluşan adaletsizlik ortadan kaldırılacaktır.
- Engelli işgücününün mesleki kalifikasyonunun artırılmasına yönelik olarak İş-Kur ve

STK'lar aracılığı ile sertifikalı meslek kurslarının sayısı ve niteliği artırılabacaktır.

- İşgücü niteliği taşıyan her engelli vatandaşımız istediği meslekte veya işyerinde fırsat eşitliği çerçevesinde kariyer yapabilme hakkına sahip olacaktır. Bunun için oluşturulacak “Engelli Dostu İşyeri” standartları doğrultusunda gerek kamu kurum ve kuruluşlarında gerekse özel sektörde “Engelli Dostu İnsan Kaynakları Yönetimi” ilkeleri hayata geçirilecektir.

“Engelli Dostu Bakım Güvence Modeli” Bir bütünlük içinde tamamlanacaktır. Buna göre;

- Yaşlı Dostu Bakım Güvence Modeli, bakıma muhtaç engellileri de içine alacak bir şekilde geliştirilecek ve aynı hizmetler engellilere de sunulacaktır. Yaşlı ve Engelli Dostu Bakım Güvence Modeli pilot proje olarak değil kırsal bölgelerde dâhil yaygın bir şekilde bütün yurt çapında uygulanacaktır.

- Zihinsel engelliler için garson devlet ve ke-
rim devlet anlayışıyla pozitif ayrımcılık uy-
gulanarak bu tür engelli ailelerin “Benden
sonra çocuğum ne olacak.” endişesi orta-
dan kaldırılacaktır.

“Engelli Dostu Sosyo-Kültürel Programlar”
yaygınlaştırılacaktır. Buna göre;

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünye-
sinde yer alan Engelli ve Yaşlı Hizmetleri
Genel Müdürlüğünün yetki ve etkinlikleri
artırılacak ve her alanda engelli ve yaşlı
dostu sosyal politikalar geliştirilecektir.
- Engelli Dostu Erişim ve Ulaşım Sağlanacak-
tır.

Engellilerin sosyal hayatın her aşamasında
aktif rol almalarını sağlayacak, ulaşım ve
erişim gibi alt yapı imkânları geliştirilecek-
tir.

- Engelli sporu yaygınlaştırılacaktır.

Engellilerin spor yapmaları için gereken tüm spor tesisi yapılacak ve mevcut tesislerin de engellilerin kullanabileceği hale getirilecektir. Engellilerin spor yapmalarını teşvik için devletin maddi ve manevi imkânları sonuna kadar kullanılacaktır.

- Engelli turizmi teşvik edilecektir.

Turizm sektöründen engelli vatandaşlarımız da yararlanabilecektir. Otellerimiz ve bütün turistik tesis ve mekânlarımız engellilerimize uygun hâle getirilecektir.

Dördüncü Bölüm

a. Erdemli Toplum, Güçlü Aile

Aile, toplumla beraber hem kimliğimizin hem de küresel anlamda medeniyetimizin temel yapı taşıdır. Geçmişle gelecek arasında köprü olan aile, kültürümüzün aktarılmasında ve kişiliğimizin oluşmasında en etkili kurumdur.

İçinde yaşadığımız zaman diliminde aile mefhumu en badireli dönemlerinden birini yaşamaktadır. Küresel ölçekteki değişiklikler, gayri insani üretim ve tüketim ilişkileri, savaşlar, göçler, çarpık kentleşme gibi baskın unsurlar aile üzerinde önemli çözümlere ve yıkımlara sebep olmaktadır.

Ekonomik ve sosyal sorunların yetersizlik ve çelişkilerle besleyip büyüttüğü aile huzursuzlukları, yalnız kalan yaşlılar ve çocuklar, aile bölünmeleri, toplumsal çözümlerin açık tezahürleridir.

Sağlıklı aile yapısını etkileyen en temel problemlerden bir diğeri işsizliktir. İşsizlik oranının

yüksek olduğu ülkemizde bu sebepten dolayı aile içi şiddet, boşanmalar, psikolojik bunalımlar sıklıkla görülmeye başlanmıştır.

İşsizlik ailede ciddi çatışmaları beraberinde getirmektedir. Eve ekmek götüremeyen baba rolü, açlığa ve sefalete tahammülü kalmamış anne modeli, bu durumun sonuna kadar etkisinde kalan çocuklar milletimizin gerçekliği olmuştur.

Günümüzde eğitim, sağlık, konut, ulaşım ve benzeri sorumluluklar ailelere büyük yükler getirmektedir. Ailelerin günlük temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta ciddi güçlüklerle karşılaşması, toplumun en temel direnç noktası olan ailenin tehdit altında olduğunu gösteren somut yansımalarıdır.

Aile yapısındaki olumsuz değişimler, topluma da olumsuz olarak yansımaktadır.

Ebeveynin boşanmış olması ya da iş yaşamında aktif olmasından kaynaklanan aile içi iletişim eksikliği, çocukların ailede öğrenmesi gereken ahlaki

değerleri tam olarak öğrenememelerine ve bu değerlerden yoksun olarak yetişmelerine neden olmaktadır. Yine aile sıcaklığından uzak kalan çocuklarda biyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan ciddi problemler ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle partimizin sosyal ve ekonomik politikalarının şekillenmesinde temel unsur, aile olacaktır.

Saadet iktidarında;

- Aile kurumunun güçlendirilmesi milli bir görev olarak benimsenecek ve bu amaçla “Milli Aile Stratejisi” geliştirilecektir.
- Aile ve evlilik kurumu güçlendirilecek ve sorunlar sistemli bir şekilde ele alınacaktır.
- Aile yapısını bozan politikalardan hızla uzaklaşılacaktır.
- “Aile Danışma Merkezleri” ile aile bireylerinin psiko-sosyal sorunlarının çözümünde ve aile içi şiddet ile mücadelede aktif rol oynaması sağlanacaktır.

- “Hakemlik Müessesesi” ile aile içi sorunların öncelikle aile içinde çözülmesi esas alınacak ve bu bağlamda karı-kocanın kendi aralarında gideremedikleri uyuşmazlıklar için bir sistem kurulacaktır.
- Ekonomik gerekçelerden dolayı evlenemeyen kişilere faizsiz kredi imkânları verilecektir.
- Dar gelirli aile fertlerinin eğitimi desteklenecek ve okuyan çocuklara burs verilecektir.
- Öksüz ve yetim çocukların yaşama şartlarının takibi yılda 4 defa 3 aylık raporlamalarla devlet tarafından yapılacaktır. Olumsuz raporlamalarda gerekli görüldüğünde eğitim ve barınmaları devlet tarafından sağlanacaktır.
- Sokak çocukları ülkemizin önemli sorunlarından ve ayıplarından biridir. Ülkemizin bu ayıptan kurtarılması için gerekli olan her türlü tedbir alınacak ve bu çocukların

barınma, eğitim, sağlık ve istihdam olanakları devlet kanalı ile sağlanacaktır.

b. Yolsuzlukla Mücadele Edeceğiz.

Yolsuzluk Türkiye'nin en temel sorunlarından biri haline gelmiştir.

Yolsuzluk ve rüşvet, sosyal ve kültürel sonuçları aşırı derecede yıkıcı, ekonomik ve siyasi boyutlarıyla da bulaşıcı ve salgın haline gelen ahlaki bir hastalıktır. İdari ve bürokratik süreçlerin kamu yararı, şeffaflık ve eşitlik ilkelerine göre düzenlenmesi, demokratik denetim mekanizmalarının etkili şekilde işletilmesi ve medyanın da dördüncü kuvvet olarak denetim işlevini yerine getirmesinin bu sorunun çözümü için hayati önem taşıdığı bilinmektedir.

Bu yapısal tedbirlerle birlikte devlet rant üretme ve dağıtma aracı olmaktan çıkarılacak, yolsuzluğa eşlik eden liyakatsizlik ve kayırmacılık ortadan kaldırılacaktır.

Saadet iktidarında;

- Halkımızın yönetime katılımı ve denetimi artırılabacaktır. Ahlaki değerler siyasete hâkim kılınacaktır.
- Siyasetin finansmanı şeffaflaştırılacaktır.
- Kamu yönetimi şeffaflaştırılacak, üst düzey yönetimler belli aralıklarla çalışmalarını hakkında halkımıza bilgi verecektir.
- Kamu malının denetimi için kurulan Sayıştay güçlendirilecek, gerekli yasal düzenleme ve uygulamalar vakit kaybetmeden hayata geçirilecektir.
- Hesap verebilirlik ilkesi kapsamında devletin ve çalışanların faaliyetlerini denetleyen denetim kurumları etkin hale getirilecektir. Kamu kurumlarının etkin denetimi sonucunda devletin imkânlarını kötüye kullananlardan mutlaka hesap sorulacaktır.

c. Vasıflı İnsan Yetiştiren**Eğitim Modelini Oluşturacağız.**

Temel gayesi ahlaklı ve liyakat sahibi nesiller yetiştirmek olan eğitim sistemi, günü birlik değişiklikler nedeniyle yazboz tahtasına dönmüştür. Eğitimde tam bir keşmekeş yaşanmaktadır. Sürekli yaşanan değişiklikleri sadece öğrenci ve veliler değil, eğitimciler dahi takip edemez hale gelmiştir. Fakat “reform” gibi iddialı kavramlarla hayat geçirilen değişiklikler eğitimin problemlerine çözüm olamamış tam tersine mevcut sorunları kronikleştirmiştir.

Saadet iktidarında;

- Eğitime ilişkin tüm süreçler başta eğitimciler olmak üzere tüm paydaşlarla birlikte planlanacaktır.
- Milli Eğitim Şurasının yapısı daha fazla katılıma ve farklı görüşlere imkân sağlayacak şekilde yeniden düzenlenecektir.

- Bölgeler arası dengesizlik giderilecek, eğitimde fırsat eşitliği sağlanacaktır.
- Değerler eğitiminin kâmil manada verildiği ve öğrencinin araştırma, yeni şeyler bulma ve keşfetme yeteneklerini geliştirerek mesleki donanımlı hale geldiği bir eğitim yöntemi ve müfredatı oluşturulacaktır.
- Mesleki eğitim, iş dünyası ile koordineli olarak geliştirilecektir.
- Kademeler arası geçişte ilgi ve yetenekleri esas alan ve öğrencileri sınav stresinden ve belirsizlikten kurtaran bir sistem kurulacaktır.
- Tüm okullarda tekli öğretime geçilecektir.
- İlkokul ve ortaokul binaları ve bahçeleri birbirinden tamamen ayrılacaktır.
- Meslek olarak öğretmenliğin saygınlığı artırılacaktır. Öğretmen eğitimine özel önem verilecektir.
- Öğretmenlerin maaş ve özlük hakları iyileştirilecektir.

- Öğretmen atamalarında mülakat kaldırılacaktır.
- “Atanamayan öğretmen” olarak nitelenen öğretmen adaylarımızın sorunları çözülecek, objektif ölçütlere göre atamaları gerçekleştirilecektir.
- Öğrencilerden alınan sınav ücretleri tamamen kaldırılacaktır.
- Ortaöğretim ve yükseköğretimin her aşamasında maddi imkânları yetersiz olan öğrencilere burs verilecektir.
- Tam gün eğitim gören öğrencilere öğle yemeği verilecektir.
- Halk eğitimine önem verilecek, bu konuda sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin eğitime katkılarının önündeki engeller kaldırılacaktır.

d. Üniversiteleri Özgürce Bilgi Üreten Mekânlara Dönüştüreceğiz.

Varlık nedeni toplumsal fayda, kalkınma, bilim ve bilgi üretmek olan üniversiteler siyasi çekişmelerin nesnesi haline dönüştürülmüştür.

Üniversiteler üzerindeki siyasi vesayet akademisyenler üzerinde bir tahakküm inşa etmeye çalışırken bilimsel özgürlüğü de baskı altına almaktadır.

Bir yandan kapasite ve ihtiyaçlar dikkate alınmaksızın popülist politikalarla ülkenin her tarafına üniversite açılarak eğitimin kalitesi düşürülürken diğer yandan her yıl binlerce gencimiz söz konusu üniversiteleri bitirerek işsizler ordusuna katılmaktadır.

Saadet iktidarında;

- Üniversitelerin asli görevi olan eğitim, araştırma, uygulama, bilgi üretme ve yayma

işini sağlıklı şekilde yapabilmeleri için öz-
gür bir ortam sağlanacaktır.

- Üniversitelerde siyasi baskı ve vesayetten uzak bir idari yapı oluşturulacaktır.
- YÖK kaldırılacak, yükseköğretim konusunda devlete düşen görevleri yapmak ve üniversiteler arasındaki koordinasyonu sağlamak üzere Üniversitelerarası Kurulun yapısını yeniden düzenlenecektir.
- Üniversite yönetimlerinin yapısı şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık esaslarına göre yapılandırılacaktır.
- Rektör seçimlerinin yapısı değiştirilecektir.
- Üniversiteler bulunduğu ilin ve bölgenin doğal ve beşeri envanterini yapmaya ve bölgenin kaynaklarını harekete geçirecek projeler üretmeye teşvik edilecektir.
- Öğrencilerin barınma, kredi ve burs imkânları genişletilecektir.

- İş dünyası ve üniversiteler arasında işbirliğini geliştirecek mekanizmalar kurulacaktır.
- Teknoparklar daha etkin hale getirilecek, farklı alanlarda bilgi bankaları kurulacaktır.
- Üniversite mezunlarının mezuniyet sonrasında hak ettikleri şekilde iş hayatında yer almaları, iş dünyasının da ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücüne ulaşması için ihtiyaç planlamaları yapılacak, üniversitelerde açılacak bölümler ile öğrenci kontenjanları kısa, orta ve uzun vadeli perspektifle planlanacaktır.
- Unvanları değiştirilerek statüsü düşürülen ve doçentlik koşulları belirsiz hale getirilen yardımcı doçentlerin ve diğer öğretim görevlilerinin durumu yeniden gözden geçirilecek, sistemi asgari 2016 şartlarına döndüreceğiz.

- Üniversitelerin arazi ve makam rantına kurban edilerek bölünmesine ve şehir dışına itilmesine müsaade etmeyeceğiz.

e. Tedavi Edici Değil,

Koruyucu Sağlık Hizmetlerini

Esas Alan Sağlık Sistemi Kuracağız.

Sağlık, en temel insan hakkıdır.

Yirminci yüzyılda dünyada eğitim ve gelir düzeyindeki yükselme, beslenme alışkanlıklarının değişmesi, bulaşıcı hastalıkların kontrolü gibi etkenler doğuştan beklenen yaşam süresinin artmasına ve beraberinde bulaşıcı olmayan hastalıklarda (kronik hastalıklarda) artışa sebep olmaktadır.

Yaşlı nüfusun çocuk nüfusa oranında artış, toplumdaki sağlık sorunlarının çocukluk çağı hastalıklarından yaşlı nüfusta görülen bulaşıcı olmayan hastalıklara kaymasına yol açmıştır.

Kronik hastalıklardan meydana gelen ölümlerin sadece %20'si yüksek gelirli ülkelerde ortaya çıkarken kronik hastalıklardan meydana gelen ölümlerin %80'i dünya nüfusunun çoğunluğunun yaşadığı düşük ve orta gelirli ülkelerde ortaya çıkmaktadır.

Sağlıklı bir hayat sürmek için bireyin sağlıklı yaşam alışkanlıkları edinmiş olması gerekmektedir. İyi ve doğru beslenen, düzenli hareket eden, sağlığına zarar verebilecek kötü alışkanlıklardan kaçınan ve sağlığının korunması için sağlık kontrollerini yaptıran birey, sağlığını daha iyi koruyup geliştirebilecektir.

Günümüzde insanların sağlık sorunları katlanarak artmaktadır. Bu süreçte sağlık hizmetleri insan odaklı olmaktan ziyade ticari hesaplara göre yürütülmektedir.

Her geçen gün sağlık piyasalaşmakta, önce hastalar ardından sağlık çalışanları ticari ürün ve araçlara dönüştürülmektedir.

Sağlık alanında üniversiteler işlevsizleştirilmiş borç yükü ve asistan azlığı ile mücadele eder hale getirilmiştir.

Aynı şekilde, hekimler performans sistemine zorlanmış, daha fazla performans puanı alabilmek için yapılan işlemin kalitesinden çok sayısı önem kazanmıştır.

Koruyucu uygulamalardan ziyade girişimsel işlemlerin ön plana çıkması hekimlerin gerçek tıbbi endikasyonlar yerine fazla puan getirecek zorlama tıbbi endikasyonlara yöneltilmesi ile “hasta-doktor” ilişkisi “müşteri-tüccar” ilişkisi haline getirilmiştir.

Saadet iktidarında;

- Bütün vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden eşit olarak yararlanmaları için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- Sağlığın teşviki ve geliştirilmesi faaliyetleri hayata geçirilecektir. Bu amaçla madde ba-

ğımlılığı, obezite, sağlıkta şiddet, tuz tüketimi ve benzeri durumlarla mücadele için çalışmalar yapılacaktır.

- Halkımızın beslenmesi konusuna özel önem verilerek tabii olmayan, yapay ve zararlı madde içeren gıda maddelerinin üretimine son verilecektir.
- Ürünlerin raf ömrünü uzatan ancak insan sağlığına zarar veren koruyucu maddelerin üretimi, ithalatı ve kullanımı yasaklanacaktır.
- Çalışma barışını bozan adaletsiz performans sistemi, adaleti tesis edecek şekilde yeniden düzenlenecektir.
- Performans sistemi, hekimlerin nitelikli çalışmasının önünü açacak şekilde gözden geçirilecek, maaşın sabit kısmı artırılacak ek ödeme miktarı daha uygun hale getirilecektir.

Emekli sağlık çalışanı ücretleri artırılarak ek ödemelerin emekliliğe yansıtılması sağlık çalışanları açısından hayati beklentiyi

oluşturduğu bilinci ile düzenlemeler yapılacaktır.

- Beşikten mezara kadar herkesin herhangi bir ek ödemeye gerek kalmadan sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanması esas olacaktır.
- Sağlıkın en son ayağını oluşturan kamu hastanelerinde hizmet verimi artırılacak ve kalitesi yükseltilecektir.
- Şehir hastaneleri ile halkın gözü boyanmaktadır. Aslolan koruyucu sağlık hizmetleridir. Mevcut sistem beş yıldızlı otel konforu içinde hastalık üretmektedir.
- Şehir hastaneleri gibi büyük yatırımlar kronik hastalık yükünü hafifletmez.

Yatırımların koruyucu sağlık hizmeti alınmasına yapılması ve politika olarak koruyucu sağlık hizmetlerinin sağlık politikası olarak benimsenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde her şehre bir şehir hastanesi yapılması bile mevcut hasta yükünü azaltmayacaktır.

Mevcut sistem bu haliyle hastalık üretmektedir. Hasta sayısı hastalıkları tedavi etmekle azalmaz, hastalık oluşmadan önlenmesi ile azalır.

- Şehir hastaneleri daha verimli olacak şekilde yeniden planlanacak, sağlık hizmetinin esas olarak yerinde verilmesine öncelik verilecektir.
- “Hastane”ler asli görevi olan “Şifahane”lere dönüştürülecektir.
- Sağlık hizmetlerinin verilmesinde “Koruyucu Sağlık Hizmetleri” öncelenecektir.
- Tüm sağlık çalışanlarının, hekimlerin çalışma ve yaşam koşulları, özlük hakları iyileştirilecektir.
- Aile hekimliğine gereken önem verilecektir.
- Her sağlık bakanı değişikliği ile ortaya çıkan adına “Sağlık dönüşümü faz 1-2-3” denilen ama sistemi yapboz tahtasına çeviren anlayış bilimsel temeller doğrultusunda

günlük siyaset/politikalardan uzak asli görevini yerine getirecektir.

- Acil durumlar için kullanılan hava ambulansları (ambulans helikopter, ambulans uçak) gücünün elinde VIP taşımacılık değil, ihtiyacı olan herkesin hizmetine sunulacaktır.
- Sağlığın şiddetten arındırılması için Türk Ceza Kanunu'nda gerekli değişiklikler yapılacaktır.
- Okul çağından itibaren tüm halkın ilk yardım ve afet müdahalesi alanında ücretsiz teorik ve pratik eğitim almaları için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- İlaç sanayimiz geliştirilerek yerli ilaçların üretilmesi için gerekli ilmi çalışmalar desteklenecektir. Gerekli şartları sağlayan ilaçlar hızla ruhsatlandırılacaktır.
- İlaç sanayinde paketleme ile üretimi ayırıp AR-GE çalışmaları ile yerli ilaç üretimi teşvik edilecektir.

İlaçta ve tıbbi cihazlarda dışa bağımlılığı ortadan kaldıracak çalışmalar yapacak özel sektör bu hususta teşvik edilecektir.

- Şehir hastaneleri dâhil tüm sağlık merkezlerinde sadece yerli kapı, yerli pencere değil tüm tıbbi cihaz ve ilaçlarda yerli politika izlenecektir.

f. Şehirlerimizi İnsan Merkezli Olarak İnşa Edeceğiz.

Ülkemiz hasta şehirler ile karşı karşıyadır.

Türkiye'nin temel sorunu ahlak ve maneviyanın erozyona uğramasıdır. Çarpık şehirleşme ve rant sorunu bu çerçevede dikkat çekmektedir. Türkiye'de nüfusun ağırlıklı kısmı başta İstanbul olmak üzere birkaç şehirde toplanmış durumdadır.

Geçimini zar zor sağlamaya çalışan insanlarımız barınma ve ulaşım sorunları karşısında çaresiz kalmaktadır. Yüksek kiralar, toplu ulaşım ve trafik sorunları vatandaşı canından bezdirmiştir.

Şehirlerin aşırı kalabalıklaşması başka sorunların da habercisi olmuştur. İnsanlar büyük şehirlerde ekonomik sorunlarla birlikte eğitim, sağlık, istihdam ve çevre kirliliği başta olmak üzere sayısız sorunla uğraşmaktadır.

Yanlış kalkınma, tarım ve yönetim politikaları neticesi oluşan iç göç toplumun sosyal yapısını ve güvenliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu etki sadece göç edenlerle sınırlı kalmayıp toplumun tüm kesimlerini kapsamaktadır.

Saadet iktidarında;

- Büyük şehirlere göçün önlenmesi ve tersine göçün sağlanması için maddi ve manevi kalkınma dengeli ve planlı bir şekilde yürütülecek, Türkiye'nin tamamı yaşanılır hale getirilecektir.
- Yatay, dengeli, ölçülü, insani şehirler inşa edilecektir. Ucuz ve kaliteli konut projeleri ile vatandaşlarımızın barınma sorununa rant odaklı değil, insan odaklı ve ihtiyaca göre çözümler üretilecektir.

Son yıllarda tarihi canlandırma bahanesi ile milletimizin tarihi ve kültürel mirasının rant unsuru olarak görülmesini tarihe, ecdada ve şehre yönelik saygısızlık ve nezaketsizlik saymaktayız.

Unutulmamalıdır! Gelecek nesiller önceki kuşakların tercihleriyle şekillenen şehirlerde doğarlar. Şehirlerimizin inşası ve dönüşümünde şu temel politikalar dikkate alınacaktır:

- Şehirler kültürel kimliğimize, ahlaki ve manevi değerlerimize uygun inşa edilecektir.
- Şehirlerin imar ve deprem planları hemen yapılacaktır.
- Şehirlerde koruyucu ve kalkınma odaklı sosyal politikalar planlanacak, geliştirilecek ve uygulanacaktır.
- Şehirlerin doğal ve tarihi dokusu bozulmayacaktır.
- Tek merkezli ve çarpık yapılaşmaya izin verilmeyecektir.

- Kentsel dönüşümler amacına yönelik yapılacak, binasal ve rantsal dönüşüm esas alınmayacaktır.
- Medeniyet değerlerimize ve kültürel kimliğimize uygun şehirler inşa edecek mimarlar ve şehir planlamacıları yetiştirilecektir.

g. Yerel Yönetimleri Vatandaşlarımızın Katılımı ile Güçlendireceğiz.

Milli Görüş sosyal belediyecilik ve yerel hizmetler anlayışı ve uygulamalarında Türkiye’de belediye yönetimleri için model olmuştur.

Son dönem belediyeciliğinde ise özellikle büyük yatırımlar yapılarak inşa edilen belediye tesisleri marifetiyle halka hizmet anlayışı aynı ve nakdi yardımlar “Çalıyor ama çalışıyor.” belediyeciliğini ortaya çıkarmıştır.

Saadet iktidarında;

- İmkânları ve yetkiyi tüm ülkeye yayacak gerçekçi bir Yerel Yönetimler Yasası’na ihtiyaç bulunmaktadır.

Yerel Yönetimler Yasası coğrafi durum ve nüfusu dikkate alınarak köy ve beldeler yeniden düzenlenecektir.

- Merkezi bütçeden belediyelere yapılan kaynak aktarımları hizmet alanlarıyla uygun şekilde artırılabacaktır.
- Büyükşehir Belediyeler Kanunu'nda yapılan düzenleme ile halen 30 büyükşehir belediyesi bünyesinde beldeler kaldırılmış, köyler mahalleye dönüştürülerek il özel idareleri lağvedilmiştir. Halen 51 ilimizde köy, belde ve il özel idaresi statüsü mevcudiyetini devam ettirmektedir. Bu illerde muhtarlar ile birlikte mevcut il ve ilçe özel idarelerinin işbirliğiyle çalışmaların verimli olarak yürütülmesi sağlanacaktır.
- Yerel yönetimlerde katılımcı demokrasi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. Bunun için kent konseylerinin ve meclislerinin yapısı toplumumuzun yapısına ve kültürüne uy-

gun olacak biçimde gözden geçirilecek, verimli çalışmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

Sektör temsilcilerine ek olarak doğrudan vatandaşların katılımını sağlayacak “Vatandaş Meclisleri” ve “Mahalle Meclisleri” ihdas edilerek halkın yönetime katılması teşvik edilecektir.

- Muhtarların da belediye meclislerinde temsil edilmesi sağlanacaktır.
- Kırsal bölgelerden şehirlere göçün engellenmesi amacıyla yerel kaynaklar üretime yönlendirilerek; il, ilçe ve köylerde istihdamın geliştirilmesi ve refahın artırılması sağlanacaktır.
- İklim değişikliğine insan kaynaklı etkiyi yönetmek ve en aza indirmek için belediyelere “Karbon Yönetimi Eylem Planları” hazırlanacaktır.
- Tarım arazileri, doğal ve kültürel kimlikler ve yeşil alanlar titizlikle korunacaktır.

- Anayasa ile garanti altına alınan “sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşam hakkı” ilkesine dayalı olarak çevreci, doğal dengeyi koruyan, iklim dostu belediyeler oluşturulacaktır.
- Kırsal kalkınma desteklenerek herkesin kendi işinin sahibi olması sağlanacaktır. Kırsal kalkınmanın temini için “Yeni Nesil Kooperatifler”in kurulmasına öncülük edilecek ve böylece gelirin tabana yayılması sağlanacaktır.
- Yerel ekonomik kaynaklar değerlendirilerek bölgesel gelişme sağlanacak ve “Yerel Ekonomik Gelişme Programı” uygulanacaktır.
- Şehrin ekonomik ve sosyal yönden gelişmesi için özellikle büyükşehir ve il belediyelerine gelişen ve değişen dünya şartlarına ve teknolojilerine uygun raporlar hazırlanarak yön verecek “Şehir Strateji Birimi” kurulacaktır.

- Belediyeler israftan ve maliyetli popülist yaklaşımlardan kaçınan; yolsuzluğa, iltimas ve rüşvete taviz vermeyen; üretimi, istihdamı ve verimliliği esas alan ehil kadrolarla yönetilir hale getirilecektir.

Kentsel Dönüşümde Rantı Durdurup, Adaleti Çağıracağız.

Kentsel dönüşüm uygulaması 35 ilde yaklaşık 6,5 milyon konut ve 26 milyon insanımızı ilgilendiren önemli bir konudur. Bu kanun çıkarılmadan önce yeterince tartışılmamış; sosyal, hukuk, psikolojik ve hak boyutu çok önemli olmasına rağmen ilgili insanların, STK'ların, meslek odalarının ve üniversitelerin katkısı talep edilmemiştir. Kanun da kelime ve kavram kargaşası içerisinde değerini yitirmiştir.

- Şehirlerimizi kısa vadeli kişisel rant ve menfaatlere kurban vermeyeceğiz. Yüz yıl sonrasını düşünerek şehirlerimizi planlayacağız.

Yaşanabilir şehirler inşa etmenin temel kriteri rant, menfaat, yolsuzluk değil, bir arada mutlu yaşamaktır.

Halkımızın geleceğini ciddi şekilde olumsuz etkileyeceği açık olan bu uygulama kentsel dönüşümden rantsal dönüşüme gitmekte, vatandaşın hem elindeki evi alınmakta hem de aşırı borçlandırılarak geleceği karartılmaktadır.

Büyükşehir Yasası, Kentsel Dönüşüm Yasası ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesine yönelik çıkarılan yasaların uygulanmasında hem yerel kendi içinde hem de merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında ciddi yetki ve koordinasyon problemleri meydana getirmektedir.

Şehirleri insanlar, insanları da şehirler inşa etmektedir.

Şehirlerin inşa edilme tercihi ve anlayışı insanların kimliğini, şahsiyetini ve yaşam alışkanlıklarını belirlemede etken rol almaktadır.

Saadet iktidarında;

- Kentsel dönüşümde amaç rant olmaktan çıkarılarak yörede yaşayanların yaşam kalitesinin artırılması olacaktır.
- “Riskli alan” kavramı adalet ve hakkaniyet ölçülerine göre yeniden tanımlanacaktır.
- Kentsel dönüşümde riskli alanlarda yaşayanların, mahalli yönetimlerin, STK ve meslek odalarının sürece katılması sağlanacaktır.
- Şehrin geleceği medeniyetin geleceği olarak ele alınmak suretiyle mahalle kültürü, komşuluk ve insani ilişkiler, geleneksel mimari kültürümüz korunacak ve geliştirilecektir.

Şehrin imarında ve dönüşümünde kültürel farklılıklar göz önünde tutularak insani, evrensel ve kültürel hassasiyetler gözetilecektir.

- Tarımsal araziler heba edilmeden yatay şehirleşme planlamasına özen gösterilecek,

tarihi ve doğal doku korunarak estetik ve şahsiyetli bir şehirler oluşturulacaktır.

- Ahlaki ve manevi açısından da şehrin, arsanın ve toprağın rant unsuru olmaktan çıkarılacaktır. Rantın önüne geçmek için kentsel dönüşüm alanlarında ve diğer alanlarda fiyat denetim mekanizması geliştirilecektir.
- Bölgesel ve sosyal durum göz önüne alınacak, yerel kültür korunacaktır.
- Alan içerisindeki sağlam ve yeni binalar korunacaktır.
- İnsanların beton kulelerin arasına sıkıştırıldığı, komşuluk ilişkilerini yitirdiği, sosyal gelişimlerini sekteye uğratarak birbirinden uzaklaştığı dikey betonlaşma hastalığı terk edilecektir.
- Optimum yükseklikte yatay şehirleşmeyi yaygınlaştıracak, iyileştirme projeleri uygulanacaktır.

- “Sosyal Devlet Projesi” kapsamında evi olmayan en alt gelir düzeyindeki ailelere her yıl belli sayıda sosyal konut yapılacaktır.
- Parklarda, sokaklarda hayat mücadelesi veren kimsesiz, evsiz insanların ve sokak çocuklarının sorunları ayrıntılı olarak gözden geçirilip kalıcı, yapısal çözümler üretilecektir.

h. Yenilenebilir Çevre, Yaşanabilir Dünya

Ülkemizde kalkınma ve sanayileşme çabaları sürdürülürken bir yandan da çevre tahrip edilmektedir.

Ülke genelinde erozyon, çarpık kentleşme ve buna bağlı altyapı sorunları yoğun olarak yaşanırken bazı bölgelerimizde plansız sanayileşmeden kaynaklanan toprak, hava ve su kirliliği gibi çevre tahribatı tehlikeli boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde ormanları koruma çalışmaları devam etmekle birlikte mevcut ormanların ekolojik

dengeler gözetilmeden yapılaşma, yol açma gibi faaliyetler ile yok edilmesi kaygı vericidir.

Yararlandığımız hava, su ve toprak ve ekosistem korumasından, insani faaliyetlerin azami derecede çevre ve tabiatla uyumlu hale getirilmesinden ve bizden sonraki nesillere bırakılmasından sorumlu olduğumuz unutulmamalıdır.

Özenli ve katılımcı plânlama ve yönetimlerle dünyanın doğal kaynakları, hava, su, toprak, bitki örtüsü ve canlıları, özellikle de doğal ekosistemleri korunmalıdır.

Yeryüzünün tabiat ile uyumlu bir şekilde imar edilmesi ve ekonomik faaliyetlerin bu anlayış üzerine bina edilmesi başlıca hedeflerimiz arasındadır.

Saadet iktidarında;

- Üretim ve tüketimde insan ile tabiat arasındaki dengeyi, insan sağlığını ve tabii doku-

nun korunmasını esas alan çevre politikalarını ve çevre dostu sürdürülebilir kalkınma modelleri uygulanacaktır.

- Çevreci politikaların temeli katılım, istişare, eğitim ve düzenli planlama olacaktır. Her kademedede çevre bilincinin artırılması ve çevre hassasiyetinin geliştirilmesi için eğitim programları düzenlenecektir.
- Çevre konusunda uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğine gidilecektir.
- Çevrenin korunmasında yerel yönetimlerin sorumluluklarının artırılmasına yönelik yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Kentleşme, sanayileşme ve yapılaşmada ormanlar, meralar ve tarım alanları kullanılmayacaktır.
- Enerji üretmek amacıyla kurulan HES'lerin çevresel etki değerlendirmeleri bölge bazında, makro ve mikro ölçekte yapılacaktır.

- Bitki ve canlı çeşitliliğini korumak amacıyla gen bankaları kurulacaktır.
- ÇED yerine Stratejik ÇED raporu zorunluluğu getirilecektir.
- Ulusal atık yönetim planı hazırlanarak çevre kirliliğinin önüne geçilecek ve halk sağlığının korunmasına özen gösterilecek ve sıfır atık politikası izlenecektir.
- Kıyı alanları, sahil şeridi ve koylar tüm halkımıza aittir. Bu alanların mülkiyeti belli bir süreliğine de olsa gerçek veya tüzel kişilere devredilmeyecektir.
- Korunan alanlarda (milli parklar, tabiatı koruma alanları, yaban hayatı geliştirme alanları, tabiat parkları, sit alanları, özel çevre koruma bölgeleri, tabiat varlıkları ve sulak alanlar gibi) kentleşmenin ve rant amaçlı tahribatın önüne geçilecektir.

- Karbon salınımı konusunda uluslararası çevre politikaları ile uyumlu politikalar belirlenecek, gelecek nesillerin sağlıklı yaşama hakkı temin edilecektir.
- “İklim Değişikliğini İzleme Merkezleri” kurularak iklim üzerine olumsuz etkileri bulunan faktörler en aza indirilecektir.
- Orman amenajman (düzenleme) planları hazırlanarak uygulanacaktır. Orman alanlarının kadastral verilerinin uydudan takibini sağlamak için “Orman Alanları Takip Sistemi” kurulacaktır.
- Madencilik faaliyetleri sonucunda tabii halini kaybeden alanların doğaya yeniden kazandırılması için tarafların “Peyzaj Onarım, Kapatma ve Rehabilitasyon Projesi” hazırlaması zorunlu hale getirilecektir.
- Koruma ve kullanma dengesini sağlayacak su kanunu en kısa zamanda çıkarılacaktır.
- Tehlikeli atıkların etkin biçimde denetlenmesi yapılacak, bu konuda faaliyet gösteren

kurumlar güçlendirilerek yetkileri artırılacaktır.

- Ülkemizde kaynak ve çevre problemi yoktur, yönetememe problemi vardır. Çevre koruma politikalarında, vatandaşlarla ve tüm ilgili sektör ve sivil toplum kuruluşları ile ortak hareket edilmesine özen gösterilecek, sorunların çözümünde katılımcı yollarla bütünleşmiş çözümlere ulaşılabacaktır.

i. Spor

Spor, toplumların hem sağlığının hem de gelecek nesillerinin korunması açısından önemli bir yere sahiptir. Geniş yelpazesi ile sağlıktan istihdama, kültürden endüstriye, tanıtım/reklamdan turizm ve ekonomiye birçok alanı kapsamaktadır. Bu yüzden spor alanına ilişkin bütüncül politikalar geliştirmenin zarureti vardır.

Medyanın ve sahip olduğu ekonomik payın etkisiyle ülkemizde spor üzerinden yapılan bahis oyunları ciddi manada ahlaki bir sorundur.

Spor kategorilerinde adalet sorunu vardır. Bazı kategoriler için dudak uçuklatan astronomik paralardan bahsedilirken benzer muamele gençlerin spor alışkanlıkları ve diğer profesyonel dallar için yapılmamaktadır.

Diğer yandan sporcuların en önemli sorunlarından biri olarak gelecek endişesi dikkat çekmektedir. Profesyonel sporcular belirli yaş aralığında çalışmalarını icra ettikten sonra yeterli çalışma alanı bulamadıkları için körelmekte ya da profesyonel sporcuları bekleyen tehlikeyi fark ederek profesyonelleşmeye olan ilgilerini azaltmaktadır.

Saadet İktidarında;

- Her alanda olduğu gibi spor kategorileri ve hizmetlerinde herkese adil bir yaklaşım içinde olunacaktır.
- Sporda istihdam alanları genişletilerek sporcular için alan genişlemesine imkânlar sağlanacaktır.

- Her yaşta bireyin beden ve ruh sağlığını koruduğu bir spor kültürü oluşturulacak ve bunun için her vatandaşımızın kolay ulaşabileceği spor alanları yapılacaktır.
- Engelliler için spor alanında altyapı imkânları geliştirilecektir.
- Engelli sporcular bilhassa teşvikle desteklenecektir.
- Sporun tabana yayılmasının en önemli noktası doğru tesisleşmedir. Tesislerin doğru lokasyonlara yapılması, ihtiyaçların doğru tespit edilmesi ve tüm spor tesislerinin etkin kullanılmasını sağlayacak koordinasyonlar yapılacaktır.
- Spor kültürü ve eğitimini geliştirerek bu doğrultuda spor okullarının sayıları ve nitelikleri arttırılacaktır.
- Ülkemizde antrenör sayısı ve kalitesi arttırılacak, lisanslı ve faal sporcu sayısı uluslararası oranlarda yükseltilecektir.

- Geçmişten günümüze ulaşan ya da unutulmuş spor dalları yeniden ihya edilecek ve geleneksel spor dallarına özel önem verilecektir.

Yine belli spor branşlarının olması gerektiğinden fazla ön planda tutulması dengelemek ve bütün profesyonel spor branşlarında faaliyet gösterecek çalışmalar yapılacaktır.

- Spor bahis üzerinden planlanmayacaktır.

j. Çalışma Hayatı

Çalışma hayatında iş barışı, sevgi, saygı, işbirliği ve karşılıklı hakların korunması ve verimlilik esastır.

İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılan denetimlerin yetersizliği ve mevzuat olarak yürürlüğe konulan düzenlemelerin uygulamaya konulmasında gösterilen çekingenlik dolayısıyla iş kazaları halen artmaktadır. İş kazası sayısı arttığı gibi doğal

olarak iş kazası dolaylı ölenlerin sayısı da artmaktadır.

Türkiye’de 100 bin işçiden 1.008’i iş kazası sonucu yaşamını yitirmektedir. 2003-2016 yılları arasında 16.925 işçimiz iş kazalarında hayatını kaybetmiştir. 10 binin üzerinde çalışmamız sakat kalmıştır. Çalışanlar yaygın meslek hastalıkları ve ruhsal sorunlarla boğuşmaktadır. İş kazası riski, kimyasal madde, toz, duman ve zararlı gazlarla muhatap olma, ağır ve aşırı çalışma gibi işe bağlı sağlık sorunları yaşayanların sayısı 1 milyona ulaşmıştır.

Saadet iktidarında;

- Hiçbir kâr, işçinin canından daha kıymetli olamaz. Ciddiyet ve kararlılıkla bu alanda denetimler artırılacak, iş başı uygulamalı bilinçlendirme faaliyetler başlatılacak ve özellikle riskli sektörlerin her an izlenmesine yönelik sistemlerle iş kazaları bitirilecektir.

- İş sağlığı ve güvenliği önlemleri için yapılan harcamalar KDV'den istisna tutulacaktır.
- İş kazası ve meslek hastalığı sigortasında adaletli risk yapısına uygun bir prim sistemi getirilecektir.
- Kurumlarda yaşanan tüm iş kazalarının soruşturmaları, kurumun kendi içinde değil, bağımsız kurullar tarafından yapılacaktır. Böylece olayların üstünün kapatılması ve adam kayırılma gibi durumlar ortadan kalkacak ve işlenen filin mevzuatta cezası ne ise sorumlu kişiye o ceza verilip görev sorumluluğunun artırılması sağlanacaktır.
- İşyeri çalışma koşulları ve ücretler uluslararası normlara uygun hale getirilecektir.
- Sağlıklı çalışma hayatı bakımından işyerlerinin çalışma koşulları uygun hale getirilecektir.
- Herkesin işini serbestçe seçeceği gerekli imkân ve ortam hazırlanacaktır.

- Herkese eşit çalışma karşılığında eşit ücret verilecektir. Çalışanın hakkı alınının teri kurumadan verilecektir.
- İş hayatında taciz, baskı uygulama, ayrımcılık ve mağdur edici davranışlara izin verilmeyecektir.
- Bütün diğer hak ve özgürlüklerde olduğu gibi sendikal haklar alanında da çağın çok gerisinde uygulamalar yaşanmaktadır. Adalet, güvenlik, temsili görevler ve idarenin üst düzey görevlileri hariç işçi memur ayırımı yapılmadan tüm kamu çalışanlarına grevli sendika kurma hakkı verilmesini sağlayan düzenlemeler yapılacaktır.
- Sendikalar üyelerinin sorunlarının çözümünde aktif rol alan çatışma aracı değil, çalışanların hakkını arayan, onları eğiten, dayanışma ve yardımlaşmayı artıran kurumlar haline getirilecektir
- Çalışma hayatında kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler gibi dezavantajlı gruplar için özel koruyucu tedbirler alınacaktır.

- Taşeron işçilik uygulamalarına son verilmesinde yaşanan adaletsizlikler ve çarpıklıklar giderilecek, kadroya alınmayan taşeron işçileri de kadroya alınacaktır.
- Tarım sektöründe çalıştırılan mevsimlik işçilerin çalışma şartları iyileştirilecek ve sosyal güvenlikleri işler hale getirilecektir. İstihdam sağlayan tarım üreticilerine/işverenlerine gerekli destek ve teşvikler sağlanacaktır.
- Asgari ücret açlık sınırı altından kurtarılarak milli gelirden adil pay alan “İnsanca Yaşam Ücreti”ne dönüştürülecektir.
- Memur-işçi tüm çalışanlarımıza Ramazan ve Kurban bayramlarında “Bayram İkramiyesi” ödenecektir.
- İşveren ve işçi hukuku Çalışma Bakanlığının yanı sıra oluşturulacak uzman kurullar tarafından denetlenecektir. Kurulacak olan “İl Çalışma Merkezleri” ile işçilerin çalışma ortamları, standartlar ve baskıya maruz kalma gibi işçileri doğrudan ilgilendiren

alanlarda gözetleme ve denetleme yapılacaktır.

- Çalışanların kıdem tazminatları korunacak, karşılaşılan sorunlar tüm tarafların katılımı ile çözülecektir. Hali hazırda geliştirdiğimiz yeni modelleme ile işverenin yükünü artırmadan hak kazanma koşullarına bakılmaksızın tüm işçilerin kıdemine göre tazminat hakkının elde edilmesi sağlanacaktır.

k. Sosyal Güvenlik

Devletlerin temel meşruiyet dayanağı, insan haklarının korunması ve insanca yaşama imkânlarının sağlanması olduğundan sosyal güvenliğin temini de devletin asli görevleri arasındadır.

Herkesin sürdürülebilir bir yaşam için geçim, barınma, sağlık ve eğitim giderlerini karşılayacak sosyal güvenliğe sahip olma hakkı vardır ve bu haklar devletin güvencesi altındadır.

Sürekli kopyalanarak tekrarlanan prim yapılandırma kanunları ile artırılan yıllık gelirlere rağmen devlet katkısı hariç karşılama oranları düşme eğilimindedir. Yapılandırmalar ile sosyal güvende prim ödeme bilinci ortadan kaldırılmıştır. Bu nedenle genel sağlık sigortasında tek prim sistemi, 4-b (BAĞ-KUR) sigortalılarına getirilen prim indrimi gibi uygulamalara rağmen karşılama oranları sürdürülebilir seviyelere ulaşmamakta, açıklar kronik hale gelmektedir.

Bütçe tahminleri getirilen yeni popülist uygulamalarla revize edildiğinde önümüzdeki dönemlerde cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal güvenlik açıkları ile karşılaşacağımızı söylemek zor değildir. Uygulanan bu sistemde primini zamanında ödeyen vatandaşlar cezalandırılmakta ve primini ödemeyenler mükâfatlandırılmaktadır.

Sosyal güvenlik sisteminin gelir kaynağı olan primlerde uygulanan prim oranı ödenebilir seviyede değildir. Sosyal Güvenlik Kurumunun prim

alacakları sürekli olarak artmakta 2008 yılında getirilen devlet katkısına rağmen karşılama oranları düşmektedir.

Saadet iktidarında;

- Sosyal güvenlik sisteminde orta ve uzun vadeli projeksiyonlar Türkiye'nin gerçeklikleri ile uyumlu şekilde yenilenecek, uygulamada disiplin esas alınacaktır.

Vatandaşın geleceği günöbirlik siyasi ranta kurban edilmeyecektir.

- Tespit edip uygulayacağımız makul prim oranı seviyesi ile hem vatandaşlarımız için primler daha ödenebilir hale getirilecek hem de bu yolla kurumun prim gelirleri arttırılarak sosyal güvenlik açığı düşürülecektir.

- Çalışma ve emeklilik koşulları kapsamlı biçimde yeniden düzenlenecektir

Emeklilik ve sigorta sistemindeki çelişkiler ortadan kaldırılacaktır.

İnsanımızın saygın, mutlu ve geleceğe ümitle bakarak yaşayacağı koşullar sağlanacaktır.

- Emeklilik için prim ve yaş çelişkisi giderilecek, emeklilik yaşla değil, hizmet yılı ile olacaktır.

Kadınlar 25, erkekler 30 yıl çalıştıklarında isterlerse emekli olabileceklerdir.

- Ülkemizde büyük bir çoğunluğu asgari ücretle çalışanların çalıştıkça emekli aylıklarının düşmesine neden olan aylık bağlama sistemi, adaletli hale getirilecektir.
- Esnafımıza genel sağlık sigortası primleri ile iş kazası primlerini ödemek suretiyle sağlık hizmetlerinden yararlanabilmelerine ve emeklilik primlerini istekleri halinde ödeyebilmelerine imkân sağlanacaktır.
- 1999 yılında yapılan değişiklikle emekli olmak için prim gününü doldurmuş ancak emeklilikte yaşa takılanların sorunları çözülecektir.

1. Ulaştırma

- Türkiye'nin lojistikte bölgesel bir üs olması sağlanacaktır.

Türkiye'de taşımacılık maliyetinin düşürülmesi açısından ticaretin geliştirilmesi ve rekabet gücünün artırılması jeostratejik öneme sahiptir.

Bütün ulaştırma imkânlarının ekonomik ve dengeli bir tarzda yurt sathına yayılmasına öncelik verilecektir.

- Yük ve yolcu taşıma hizmetlerinin etkin, verimli, ekonomik, çevreye duyarlı ve emniyetli bir şekilde yapılması sağlanacaktır.
- Yük taşımacılığında kombine taşımacılık geliştirilerek demiryolu ve denizyolunun payları artırılabilecektir.
- Nakliye ve/veya toplu taşıma hizmeti veren esnafımızın daha nitelikli koşullarda hizmet vermesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Yetki belgesi alma konusunda

karşılaşılan ağır mali yükler çözüme kavuşturulacaktır.

- Kalite ve güvenliğin yükseltilmesi çalışmalarına hız verilecektir.
- Hazırlanacak ulaştırma master planı ile karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu ulaştırmasının yatırım ve işletme maliyeti dikkate alınarak ihtiyaca göre dağılımı sağlanacaktır.
- Üretim ve tüketim merkezleri ile limanlar ve komşu ülkeler arasında güvenli ve hızlı demiryolu ve denizyolu taşımacılığı geliştirilecektir.
- Az gelişmiş bölgelerin ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- Yüksek hızlı tren teknolojisini kullanan sekiz ülkeden biriyiz ancak yazılımda, sarf malzemesinde, ham maddesinden önemlisi yedek parça ve bakımda büyük oranda dışa bağımlı olan tek ülkeyiz.

Kuracağımız milli ve yüksek teknolojide kendi mühendislerimizin gayreti ve işçilerimizin el emeği ile yerli malzeme kullanılarak “Milli Demiryolu Tesisleri” kurulacaktır.

Milli yüksek hızlı tren demiryolu ağları yaygınlaştırılacaktır.

m. Yurtdışında Yaşayan Vatandaşlarımızın Saygın Yaşamalarını Temin Edeceğiz.

Vatanlarından yüzlerce kilometre uzakta memleket hasretiyle ve birçok zorluğa göğüs gerekerek hayatlarını sürdüren milyonlarca vatandaşımız bulunmaktadır.

Gözden uzak olsalar da gönüllerimizden uzak olmayan vatandaşlarımız için hak ettikleri onur ve saygınlığı kazandırmak ve problemlerini çözmek boynumuzun borcudur.

Saadet iktidarında;

- Konsolosluklarımız hiçbir cenazeyi ortada bırakmayacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının cenaze ihtiyaçları görülecek ve THY vesilesiyle cenazelerin nakli ücretsiz olarak sağlanacaktır.

- Kimsesiz çocuklar ve yaşlılara, özellikle kimsesiz kadınlara, bakıma muhtaç insanlara ve hastalara bizzat sahip çıkılacak ve gerekli olan ihtiyaçlarını giderecek bir alt yapı kuracaktır.

Ayrıca bu kimselere kendi inanç, örf ve ananelerimize göre hizmet veren kurumlar tarafından yardım edilecek ve bu yardımlar konsolosluklar tarafından koordine edilip desteklenecektir. Bunun için çocuk yuvaları, sığınma evleri (özellikle kimsesiz kadınlar için), huzurevleri (yaşlılar için) ve hasta bakım evleri açılması için girişimciler teşvik edilecektir.

- Özellikle meslek diplomalarının denkliği noktasında halen birçok sıkıntı mevcuttur. Bu konuda gerekli kanuni değişiklik yapılacak ve sayısı azımsanamayacak mağduriyetler ortadan kaldırılacaktır.
- Çift dilli okulların açılması teşvik edilecek, bu amaç ile anaokullarının açılmasına ve yaygın hale gelmesine destek verilecektir.

Türkçe öğretmenlerinin Avrupa'da yetiştirilmesi veya belirli bir dönem Türkiye'de eğitim almaları sağlanacak, üniversiteler arası öğrenci değişikliği konusunda gerekli destek sağlanacaktır.

Türkçe öğretmenleri sayısının artırılması ve bu eğitimlerin desteklenmesi sağlanacak, eğitim ataşelikleri aktif hale getirilecek ve özellikle Türkçe eğitim veren STK'lar desteklenecektir.

- Alkol ve uyuşturucu bağımlılığı Avrupa'da bütün gençlerimizi tehdit eder hale gelmiştir. Konsolosluklarımızın öncülüğünde

STK'lar ile birlikte bağımlılığı engelleyici çalışmalar yapılacaktır.

- Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın manevi kalkınması devlet politikası haline getirilecektir.
- Parçalanmış ailelerin varlığı ve çocuklarının devlet tarafından alınarak dinlerinin, kimliklerinin, bazen de isimlerinin dahi değiştirildiği bilinen bir meseledir.

Ailesinden alınan çocukların korunma altına alındığına dair bilgiler konsolosluklar vasıtasıyla titizlikle takip ettirilecektir.

Avrupa devletleri tarafından el konulan çocuklar meselesi derhal ele alınacak, bu konuda hizmet veren STK'lar maddi ve manevi desteklenecektir. Vatandaşlarımız "Koruyucu Aile" olmaya teşvik edilecektir.

- Avrupa'da helal gıda ve kesim ile ilgili ilmi çalışmaların yapılması bizzat devletimiz ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından desteklenecektir.

- Avrupa ülkelerinde İslam Dini'nin resmen kabul edilmesi konusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.
- Çifte vatandaşlık konusunda Avrupa ülkeleri ile gerekli görüşmeler yapıp gerekli adımları atılacaktır.
- Konsolosluklarda vatandaşlarımızın ibadetlerini rahatça yapabilecekleri mekânlar tahsis ettirilecektir.
- Konsolosluklarımızda anlık gelişen birçok soruna anında cevap verebilecek yeterli sayıda yetişmiş personel ile 7/24 hizmet verilmesi temin edilecektir.
- Konsolosluk belge ücretlerinde indirimle gidilecektir.
- Pasaport harçları makul bir seviyeye düşürülecektir.
- Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın için kurumsallaşmış STK'lar nezdinde "Kültür Sanat Merkezleri" kurulacak ve gereken destek sağlanacaktır.

- Yurt dışında ve özellikle Batı Avrupa'daki seçmenlerin sayısı 3 milyonu geçmiş durumdadır.

Yurt dışı seçim bölgesi oluşturulup yurt dışındaki seçmenlere belirli sayıda milletvekili kontenjanı verilecektir. Bu şekilde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın problemleri bölge milletvekilleri tarafından daha yakinen ele alınabilecektir.

- Dışişleri Bakanlığına veya doğrudan Başbakanlığa bağlı olmak kaydıyla “Yurtdışı Seyahat ve İkamet Güvenliği Başkanlığı veya Müdürlüğü” kurulacaktır.

Yol güzergâhı üzerinde yeterli sayıda “Sıla Yolu Dinlenme Tesisleri” açılacaktır. Bu tesislerde petrol alma imkânının yanı sıra konaklama, helal yemek bulma, mescit ve özellikle araba tamir imkânları sunulacaktır.

İnsanımız en güvenli şekilde, aldatılma ve herhangi bir sıkıntıya maruz kalma korkusu olmaksızın bu tesislerde bütün ihtiyaçlarını giderebilecektir.

Bu tesislerde aynı zamanda konsolosluk yetkilileri de özellikle yaz aylarında bulunup insanımıza danışmanlık hizmetleri verecektir.

- Türkiye'ye araba götürme hakkı konusu tam olarak açıklığa kavuşacaktır.
- Avrupa'da yaşayan Türkiye kökenli vatandaşlarımızın emeklilik hakkı gasp edilmektedir.

Ülkeler arasındaki ikili anlaşmalar, AB anlaşmaları ve uluslararası anlaşmalar, ülkesine dönen işçilerin sosyal güvenlik haklarının yerleştikleri ülkeye gönderilmesini gerektirir.

Almanya Devleti Türk işçileri ile aynı statüde olan bazı ülkelere primlerin tamamını öderken ayrımcılık yaparak Türk vatandaşlarına bu primleri ödememektedir veya

sadece bir kısmını ödemektedir. Bu konuda gerekli bütün hukuki ve diplomatik adımlar atılacaktır.

- Türkiye’de emekli olup yurt dışında çalışan emeklilerin emekli maaşları kesilmektedir. Bu konuda özellikle pozitif bir yaklaşım sergilenecektir.

3201 sayılı yurtdışı borçlanma yasasından faydalanarak Türkiye’den emekli olanlar bu yasaya istinaden herhangi bir işyerinde iş akdi ile çalışmaları halinde emeklilik maaşını alamamaktadır.

Bu konuda mağduriyetler giderilecek; özetle çalışma serbest olacak, iş ve maaşlarından dolayı emeklilerin Türkiye’deki maaşlarından herhangi bir kesintiye ve yasağa gidilmeyecektir.

- Avrupa’da doğmuş, anaokulundan itibaren hiç aralıksız tahsilini Avrupa’da tamamlamış gençlerimizden maalesef askerlik görevini yerine getirebilmeleri için üç sene bu-

lunduğu ülkede sigortalı çalışma şartı aranmakta ve Türkiye’de yaşayan ve askerlik görevini yapmak isteyenlerden gerek paralı gerekse parasız olsun çalışma şartı aranmaktadır.

Avrupa’da doğmuş, okul tahsilini burada tamamlamış gençlerin durumu dikkate alınarak üç yıl çalışma şartının kaldırılması sorunu yasal düzenleme ile çözülecektir.

- Mavi kartlı vatandaşlarımız adeta üvey evlat muamelesi görmektedirler. Seçme ve seçilme hakları gasp edilmiş vaziyette kimlik bunalımı içinde bırakılmışlardır.

Mavi kart sahiplerine seçme ve seçilme hakkı iade edilecektir. Mavi kart sahipleri yerel ve genel seçimlerde aday olabilip oy kullanabileceklerdir. Aynı şekilde Mavi kartlılara memuriyet hakkı da verilecektir.

- Mavi kart sahiplerinin muafen araç ve eşya ithal etme hakkı ne yazık ki yoktur. Bu konuda gerekli adımlar atılacaktır.

- Avrupa'daki insanımızın problemlerini ele alan, Avrupa'daki lokal gelişmelerle ilgili insanımızı sürekli bilgilendiren ve özellikle Avrupalı vatandaşlarımıza yönelik yayın yapacak olan "TRT Avrupa" kanalını kuracaktır.

4. Yeni Bir Dünya Vizyonumuz

Dünyada yüzyılları aşan süredir hakka ve adalete dayalı barış medeniyeti ile kuvvete ve zulme dayalı çatışmacı dünya görüşü arasında mücadeleler süregelmektedir. Son üç asırdan beri de Batı'nın ırkçı, faizci, kapitalist emperyal anlayışı insanlık aleyhine bütün hassas dengeleri bozarak dünyaya kan, gözyaşı ve ızdırabı hâkim kılmıştır.

Her yüzyıla yeni bir kaos stratejisi ile giren bu zihniyetin günümüzde uygulamaya çalıştığı modern girişimleri vardır:

- Stratejik bölgeleri kontrol etmek,
- Açık denizlerde hâkimiyet sağlamak,
- Stratejik maden ve enerji kaynaklarına ulaşmak,
- İslam ülkelerinin ve diğer ülkelerin kalkınmasını önlemek,
- İslam dünyasını yeniden şekillendirmek,
- Büyük İsrail hedefine destek olmak.

Bütün bunlar için İslam coğrafyası etnik ve mezhep çatışmaları üzerinden yeniden tanzim edilmeye çalışılmış, Batı'da İslamofobi ve ırkçılık gibi radikal akımlar desteklenmiş, İslam'ı reforma zorlamak için de yenilikçi-gelenekçi çatışması, dinler arası ve medeniyetler arası diyalog safhatları çıkarılmıştır.

Bunlara ek olarak Batı, dünyayı idare etme tarzı olarak ülkeleri farklı metotlarla kontrol altına almaya çalışmıştır. Bazı Müslüman ülkelere doğrudan müdahale ederek işgal etmiş (Irak, Afganistan gibi), Arap Baharı (Suriye, Mısır, Libya gibi) vasıtası ile taraf tutmuş ve tutturmuş, Müslüman toplumların iç dinamiklerine müdahale ederek vekâlet savaşlarını desteklemiş ve farklı baskı unsurları ile işbirlikçi hükümetler bularak mazlum coğrafyaların sayısını arttırmıştır.

Ülkemiz ise üzerinde bulunmuş olduğu coğrafya, tarihi misyon ve sorumlulukları ile önemli bir değere sahiptir. Saadet Partisi olarak dış politikadaki yaklaşımlarımız bu saiklere mütedair ülkesel, bölgesel ve küresel olmak üzere planlanmış ve geliştirilmiştir.

a. Şahsiyetli Bir Dış Politika İzleyeceğiz.

Ülkemiz Batı'nın sömürü merkezinin yanı başında, her türlü desiseye ve yayılmacılığa maruz kalmıştır.

Batının bugünkü politik tavrı ile Batı medeniyetini üstün gören siyasi anlayışlar ülkemizi milli bir duruş sergilemekten hızla uzaklaştırmıştır. Ancak "Milli Görüş" siyasi inisiyatifin kendisine verildiği her dönemde ülkemizin şahsiyetli dış politika izlenmesinin önündeki bütün engelleri aşarak medeniyet iddiasını ortaya koymuştur.

Bunun da temelinde ülkenin gerçek gücünü gösteren tarım, hayvancılık, endüstri, enerji, teknoloji gibi alanlarda dış bağımlılığın ortadan kaldırılarak büyük bir başarı ortaya koymak yatmaktadır. Bundan dolayıdır ki ekonomisi güçlü olmayan ülkeler bağımsızlık davasında bulunamaz ve dış ülkeler tarafından maalesef yönlendirilirler.

Dış politikada şahsiyetli bir yol izlemenin yolu ülkenin bu reel gücünü azami ölçüde hayata geçirmesinden geçmektedir.

Ülkemizin dâhilde güçlü olması şahsiyetli dış politikanın ilk adımlarındandır. Ancak günümüzde Batı'nın sömürü düzenini ayakta tutmak için geliştirmiş olduğu kurumsal ve ideolojik birliktelikler ülkelerin münferit olarak güçlü olmasına baskın gelmektedir. Bundan dolayıdır ki Batı'nın bir satranç tahtasına çevirdiği dünyada hak ve adalet ekseninde güçlü birliktelikler her alanda muhakkak oluşturulmalıdır.

Diğer yandan önemli bir konu da kendi öz değerlerimize düşmanlık besleyenlerle ittifak ederek, stratejik ortaklık kurarak ülkenin şahsiyetli bir dış politika izleyemeyeceğidir. Kendi değerlerimizi ihya etmek için sadece bizi değil, bütün insanlığı sömürmek isteyen ülkelerle bir çıkar birlikteliğine girmek bir ahlak zafiyeti ve akıl tutulmasıdır.

Saadet iktidarında;

- Dış politikada savaş değil, barış; çatışma değil, diyalog esas alınacaktır.
- İvedi ile özellikle komşularımız ile hakka, hukuka ve adalete dayalı bir diplomasi dili geliştirilecektir.
- D-8 hızla canlandırılacaktır.
- İslam İşbirliği Teşkilatına hayatiyet kazandırılacaktır.
- Bağımsız Kuzey Kıbrıs muhafaza edilecektir.
- Komşu ve bağlantısız ülkelerle (Brezilya, Rusya, Çin, Japonya gibi) irtibatlar güçlendirilecektir.
- Kriz bölgelerinde (Suriye, Mısır, Libya, Yemen gibi) huzur ve barışın tesisi için özel çalışmalar başlatılacaktır.

b. Filistin Davamızdan**Taviz Vermeyeceğiz.**

Konumu, tarihi ve manası ile öne çıkan şehirler vardır. İnsanlığa yol gösteren önderler bu şehirlerde yetişmiş, hak ve adalete insanlığı bu yerlerde davet etmişlerdir. Kudüs, bu şehirlerin en önemlilerinden biridir. Bu itibarla Kudüs, sadece bir şehir, bir mekân, mukaddes bir belde değil ulvi bir dava ve vazgeçilmez bir sevdadır. İlk kible, ilk istikamettir. Ama hepsinden önemlisi Arabıyla, Acemiyle, Sünni'siyle, Şii'siyle hepimizin ortak şuuru, ortak paydasıdır.

Kudüs, insanlığın turnusol kâğıdıdır.

Tarihi hakikatler göstermektedir ki Kudüs'e hâkim olan yeryüzüne hâkim olmuştur. Kudüs'e zulüm getiren yeryüzünü kana bulamış, Kudüs'e barış ve huzur getiren yeryüzüne hakkı ve adaleti hâkim kılmıştır.

Tarih boyunca ecdadımız Kudüs'ü barış yurdu haline getirmiştir.

Kuvveti üstün tutan zalimler ise bu kutlu beldeyi zulme boğmuş ve savaş diyarına dönüştürmüşlerdir.

Bugün de durum farklı değildir. Önce Filistinlileri kaba kuvvet zoruyla; füzelerle, tanklarla katlettiler sonra da geride kalanları evlerinden, yurtlarından göçe mecbur bırakarak İsrail'i kurdular. Şimdi de Büyük İsrail'i kurmak için Büyük Ortadoğu Projesi üzerinden çalışmalar yapmaktadırlar.

Kudüs, bugün Siyonizm'in topyekûn kuşatması ile karşı karşıyadır. Bu kuşatma aynı zamanda küresel bir kuşatmadır. Bu küresel kuşatmaya karşı hep birlikte karşılık verilebilir. Bu yüzden zaman konuşma zamanı değil, çok çalışma ve şuurla hareket etme zamanıdır. Bu kötü gidişat ihtilaflar, farklılıklar kaşınarak değil, ittifaklar güçlendirilerek durdurulabilir.

c. Bölgemizde Barışı ve Sükûneti**Sağlayacağız.**

Bölgemiz insanlık tarihinin merkezi olarak dünyamızın en stratejik alanına tekabül etmektedir. Anadolu, Mezopotamya yeni ve daha geniş bir coğrafyaya karşılık gelen isimlendirmesiyle “Ortadoğu” bir medeniyet kavşağıdır.

Mevcut dünya düzeni emellerini gerçekleştirmek üzere “Büyük Ortadoğu Projesi” adıyla bölgemizin tüm köşe taşlarını oynatacak, hassas dengelemlerini bozacak bir hamleyi gündeme getirmiş ve işgal girişimleri, çatışma unsurları gibi yeni senaryolarla eylem planlarını devreye sokmuştur.

Tarihi gelişimi ile bu projenin gerçek aktörünün İsrail, asıl amacının ise “Büyük İsrail Projesi” olduğu aşikârdır. Yaşanan hadiseler göstermektedir ki bölgemizde yaşanan her sorun İsrail Devleti’nin lehine bir mecrada ilerlemektedir.

Maalesef etkin siyaset metodu söylemi ile ÷lke-
mizin mevcut siyasal erki Büyük Ortadoğu Pro-
jesi'nin stratejik ortağı olarak egemen güçlerin de-
ęirmenine su götürmüő, ucuz çıkarlar uğruna ÷lke-
mizi içinden çıkılması zor bir bataklığın içine sok-
muştur. Bütün ÷lkelerin hakkına ve hukukuna ria-
yet eden bir barış diplomasisi geliştirilememiştir.

Saadet iktidarında;

- Komşularımızla ilişkilerimizde barış esas olacaktır.
- ÷lkemiz bölgesel birlikteliklere yönlendirilecektir.
- ÷lkemiz “Büyük Ortadoğu Projesi”nin bir parçası olmaktan kurtarılacaktır.
- Karadeniz havzasındaki ÷lkelerin ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve teşkilat içinde Türkiye'nin etkinliğinin arttırılması sağlanacaktır.

- Karadeniz, Akdeniz ve Ege Denizi kıyılarımızda ve havzasında yabancı ülkelerin savaş gemileri bulundurması engellenecektir.
- Tarih, kültür ve manevi bağlarımız olan Türki cumhuriyetler ile temel ilkeler çerçevesinde en ileri örnek ilişkiler tesis edilecektir.

**d. D-8'i Etkin Hale Getirecek ve
İslam Birliği'ni Kuracağız.**

D-8, kuvveti üstün tutan zulüm dünyası yerine, hakkı üstün tutan yeni bir saadet dünyasının kurulmasının adımı olan küresel bir kuruluştur. D-8, dünyadaki 5 milyar “ezilen” insanın çekirdeğini oluşturmaktadır.

D-8'lerin kuruluşu nüfusu 60 milyondan fazla olan 8 ülkenin (Türkiye, Pakistan, Bangladeş, Mısır, Nijerya, İran, Endonezya, Malezya) katılımıyla başlamıştır.

D-8 ülkeleri 1 milyarı aşan nüfusu ve 7,5 milyon kilometre kareyi bulan coğrafyası ile müthiş bir güç ve potansiyeldir.

D-8 üyesi ülkeler dünyanın kanıtlanmış petrol rezervlerinin %15,4'üne, kanıtlanmış doğalgaz rezervlerinin ise %22,5'ine sahiptir.

Dünyanın merkezindeki geniş bir bölgeyi kapsamakta ve ucuz işgücüne mukabil yetişmiş eleman kadrolarına sahip büyük bir potansiyel ve mana ifade etmektedir.

Dünyadaki yıllık petrol üretiminin takriben %12'sini, doğalgaz üretiminin ise %11'ini yine D-8 ülkeleri yapmaktadır. Ayrıca; bor, krom gibi stratejik maden rezervlerinin büyük çoğunluğu bu ülkelerin bünyesinde barınmaktadır. Ama hepsinden önemlisi insan faktörüdür.

D-8, G-8 ile çatışmak için değil, tam tersine yeni dünyayı birlikte kurmak için teşekkül etmiştir.

D-8 gelişmekte olan bütün ülkeleri ve yeryüzünde ezilmekte olan bütün halkları kucaklamak ve aynı zamanda süratle karar alabilen dinamik bir yapıya sahip olmak üzere kurulmuştur.

D-8 ye ülkelerin iç işlerine karışmamak ve her birinin bölgesel anlaşmalarındaki taahhüt ve haklarına hanel getirmemek temel prensibi ile kurulmuştur.

D-8'ler gelişmekte olan bütün ülkelerin birlikte ve hızlı kalkınmalarını, uluslararası mnabetleri tanzim eden mekanizmalara katılım güçlerinin artırılması ve dünya ekonomisindeki etkinliklerinin güçlendirilmesi ve halklarının daha iyi bir yaşam standardına sahip olmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

D-8 kurulur kurulmaz bütün ye ülkelerin dinamiklerini harekete geçirerek faydalı projeleri süratle gerçekleştirmek üzere kurulmuştur.

D-8'ler 20. yüzyılın en önemli olaylarından birisi, 20. yüzyılın 21. yüzyıla en kıymetli hediyesidir. D-8'lerin bayrağında 6 temel ilkeyi sembolize eden altı yıldızın anlamları şunlardır:

- Savaş Değil, Barış
- Çatışma Değil, Diyalog
- Çifte Standart Değil, Adalet
- Tekebbür, Üstünlük Değil, Eşitlik
- Sömürü Değil, İşbirliği
- Baskı ve Tahakküm Değil,
İnsan Hakları, Hürriyet ve Demokrasi

e. Hak ve Adalet Merkezli

Yeni Bir Dünyayı Tesis Edeceğiz.

Ülkemizde sadece Saadet Partimizin gündeminde ve programında olan “Yeni Bir Dünya” vizyonu adaletin gözetildiği, huzur ve barışın hâkim olduğu, ezilen ve ezilenin olmadığı, sömürü yerine adil bir paylaşımın teminat altına alındığı, insan

haklarına saygının sağlandığı, hukukun üstün tutulduğu bir dünya tasavvurudur.

İrkçı emperyalizmin mevcut sömürüye dayalı dünya düzeni bir takım çalışmalar içerisinde yapılanmış durumdadır ancak belirttiğimiz düzlemde bir dünyayı menfaati önde tutanların ve kendi gücüne güvenerek bir politika oluşturanların kurması mümkün değildir. Onlar kendilerini geldikleri teknolojik seviye, ekonomik zenginlik sebebiyle medeni olarak kabul etmektedir ancak medeni olmanın gerçek şartı D-8'in temel umdelerine samimiyetle sahip çıkmaktır.

Kaba kuvvetin etkili ve hâkim olduğu bir dünyada huzur ve barışın olması mümkün değildir. Bu sebeple adil bir dünyayı bu umdeleri içtenlikle benimseyen medeniyet mensupları inşa edebilir.

D. Sonuç

Aziz milletimiz,

“Yaşanabilir Bir Türkiye”nin kurulması için,

“Yeniden Büyük Türkiye”nin kurulması için,

“Yeni Bir Dünya”nın kurulması için
oyumuzu saadet partisine verelim.

Saadet Partisi, milletin aşlıdır, özdür, Milli Görüş’tür.

Saadet Partisine verilen oy, milletin kendisine
verdiği oydur.

Zafer inananlarıdır ve zafer yakındır.

24 Haziran bayramımız olsun, Saadet iktidarı
hayırlı olsun.

#DEĞİŞTİR TÜRKİYE

TÜRKİYE'YE
BİLGE
BAŞKAN

www.degistirturkiye.com